Biblioteca Jud. Ruval Berg
SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LII Nr. 12559 | Duminică 9 ianuarie 1983 | 6 PAGINI — 50 BANI

Din prima lună a anului

Planul pe 1983 — realizat ritmic și integral

în fiecare întreprindere, în fiecare ramură industrială!

Aprovizionarea la timp și în bune condiții a tuturor unităților economice

impune fabricarea și livrarea întregii producții fizice prevăzute, reducerea mai accentuată a consumurilor materiale

- **În anul 1983 trebuie să se asigure din resurse interne peste 90 la sută din necesarul de combustibil și energie al economiei**
- **O cerință majoră în fața conducerii fiecărei întreprinderi: urmărirea sistematică a consumului de materii prime, materiale, combustibil, energie electrică și termică și reducerea acestuia**
- **Volumul pieselor și subansamblelor recuperate și recondiționate va reprezenta în acest an circa 25 la sută din necesarul economiei**

— Anul 1983 reprezintă anul în care, așa cum a stabilit Conferința Națională a partidului, trebuie să se realizeze importante mutații calitative în activitatea productivă din întreaga economie națională. Cum a acționat Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale pentru înfăptuirea sarcinilor care îi revin privind asigurarea bazei materiale necesare realizării ritmice, riguroase și la un nivel calitativ corespunzător a producției fizice planificate ?

— Așa cum este cunoscut. Conferința Națională a partidului a stabilit un complex de măsuri care vizează domeniile principale ale asigurării bazei materiale a producției, condiție esențială a dezvoltării în continuare a economiei naționale. Doresc să evidențiez faptul că în procesul laborios de întocmire a lucrărilor de plan pe anul 1983, **un rol hotărîtor l-au avut orientările, indicațiile și soluțiile date de tovarășul secretar general al partidului, Nicolae Ceaușescu, pentru stabilirea căilor de rezolvare a unor probleme complexe privind asigurarea cu materii prime, materiale, combustibili și energie, în primul rînd din producția internă,** ceea ce a condus în final la realizarea echilibrului material al planului, la acoperirea bazei materiale. Firește, în condițiile unei dimensionări judicioase, riguroase, a normelor de consum și de stoc, ale introducerii unui regim sever de economii în toate domeniile de activitate. Așadar, planul este echilibrat din punct de vedere al resurselor materiale, dar, așa cum experiența ne-a arătat, **hotărîtoare pentru a transpune în viață și a menține pe parcurs acest echilibru sînt îndeplinirea ritmică, zi de zi, a planului producției fizice în toate întreprinderile, livrarea produselor în sortimentele și la termenele stabilite în fiecare contract încheiat.** În conformitate cu atribuțiile care îi revin, cu sarcinile stabilite de guvern, Ministerul Aprovizionării a aplicat o serie de măsuri menite să vină în sprijinul întreprinderilor pentru realizarea planului de producție printr-o aprovizionare corespunzătoare, ritmică. Concret, mă refer la faptul că atît în ultima parte a anului trecut, cît și în primele zile ale acestui an, **din minister au fost trimise cadre de specialitate în întreprinderile-cheie, spre a acționa la fața locului, împreună cu delegații centralelor și ministerelor de ramură pentru rezolvarea problemelor de asigurare a bazei materiale, pentru urmărirea livrărilor în conformitate cu contractele.** Bazele de aprovizionare din subordinea ministerului nostru au primit, de asemenea, sarcini exprese de a asigura livrarea din stocuri a materialelor necesare pentru demararea producției fără nici un fel de întîrzieri, care ulterior ar putea provoca dereglări în desfășurarea procesului productiv. La nivelul ministerului analizăm și rezolvăm operativ, în strînsă conlucrare cu celelalte ministere, în termen de 1—2 zile, problemele curente semnalate din teritoriu, iar cele care necesită aprobări sau decizii superioare sînt examinate săptămînal la guvern. Bunăoară, în aceste zile, ne preocupă rezolvarea corespunzătoare a unor probleme de primă urgență, între care menționez asigurarea livrărilor de cărbuni, țiței, cocs, electrozi de grafit, feroaliaje, cupru —

Ion PĂȚAN
ministrul aprovizionării tehnico-materiale și controlului gospodăririi fondurilor fixe

CONVORBIRILE Scînteii LA ÎNCEPUT DE AN

îndeosebi pentru conductori și cabluri electrice — de unele sortimente de oțeluri, coloranți și auxiliari pentru industria ușoară. Iar în acest ansamblu de preocupări **acordăm o atenție cu totul specială asigurării tuturor condițiilor materiale pentru realizarea integrală a producției de export.**

De o deosebită importanță apreciez că este **acțiunea de asigurare din producția internă a tuturor sortimentelor de materiale și de produse care nu au mai fost prevăzute a fi aduse din import.** Mai sînt de efectuat unele corectări și îmbunătățiri în ceea ce privește nominalizarea pe producători a fiecărui sortiment ce trebuie fabricat în țară, crearea tuturor condițiilor pentru realizarea acestor resurse în cantitățile și în structura sortimentală necesară, spre a preveni discontinuitățile în aprovizionarea unităților consumatoare. În această ordine de idei, un caracter prioritar îl au anumite oțeluri speciale aflate în curs de asimilare, necesare fabricării atît a unor produse de serie ale construcției de mașini, și în primul rînd de autovehicule și tractoare, cît și pentru utilajele tehnologice, sîrmele pentru furtunurile de înaltă presiune și sîrmă cord metalic pentru anvelope, covoarele din cauciuc pentru benzile transportoare miniere, materialele chimice necesare industriei textile, unele sortimente de cărămizi refractare și altele.

— Din cele relatate se desprinde că la anumite sortimente mai sînt de soluționat unele probleme legate de baza materială. În ce proporție sînt perfectate contractele economice ?

— Contractarea producției destinate consumului intern pe semestrul I al anului 1983 este realizată pînă acum în proporție de peste 92 la sută, ceea ce înseamnă că în cea mai mare parte problemele sînt lămurite. Trebuie să arăt însă că mai sînt unele întîrzieri la contractarea anumitor sortimente de lacuri și vopsele, articole tehnice din cauciuc, tipodimensiuni de laminate speciale, precum și a unor produse din industria mașinilor-unelte și electrotehnicii, pentru care este necesar să acționăm de urgență în vederea precizării elementelor necesare încheierii contractelor. De asemenea, sînt rămîneri în urmă în perfectarea unor cooperări, mai ales la cele două ministere constructoare de mașini și la industria ușoară. Așa cum a indicat conducerea partidului — și în aceste domenii contractele trebuie și vor fi finalizate în decurs de cîteva zile. În nici un caz însă aceasta nu afectează producția lunii și trimestrului în care ne aflăm ; întreprinderile au condiții materiale pentru a-și desfășura o activitate ritmică, susținută. Firește, cu condiția respectării riguroase a normelor de consum prevăzute.

— Ce măsuri are în vedere Ministerul Aprovizionării pentru a veghea la respectarea riguroasă în fiecare întreprindere a consumurilor normate ?

— Planul pe acest an, programele adoptate de Conferința Națională prevăd sarcini deosebite în domeniul economisirii resurselor materiale, fiecărui consumator din economie îi sînt judicios drămuite cantitățile de resurse materiale și energetice de care poate dispune pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. În aceste condiții, în mod firesc, **orice depășire a consumurilor normate într-un anumit sector afectează resursele destinate altor unități, produce dereglări în lanț în aprovizionarea tehnico-materială.** Din păcate, sînt unii conducători de întreprindere care consideră că nu se pot încadra în normele

(Continuare în pag. a III-a)

REȘIȚA : Metal mai mult, de calitate superioară

Hotărîți să înfăptuiască sarcinile ce le revin din documentele Conferinței Naționale a partidului, siderurgiștii din Reșița acordă o deosebită atenție sporirii producției de metal, în special de oțel aliat, înalt aliat și de bună calitate. Ca urmare a organizării temeinice a muncii și a producției, respectării cu strictețe a tehnologiilor de fabricație, ei au reușit să realizeze în aceste prime zile ale anului, peste prevederile planului, 500 tone de oțel și 280 tone de laminate la laminorul de 800 mm. **(Nicolae Cătană).**

MUREȘ : Energie electrică peste prevederi

Colectivele de energeticieni de pe cele trei platforme ale întreprinderii „Electrocentrale" Mureș — Iernut, Fintinele și Tîrnăveni — au acționat cu toate forțele pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. În primele șase zile ale acestui an ei au livrat sistemului energetic național peste 60 milioane kilowați-oră energie electrică. De remarcat că producția suplimentară a fost realizată în condițiile în care consumul propriu a fost diminuat cu peste 15 000 kilowați-oră energie electrică. **(Gheorghe Giurgiu).**

HARGHITA : În construcție — noi blocuri de locuințe

Constructorii de locuințe din județul Harghita își concentrează forțele pe noi șantiere de lucru. Deși vremea este rece, ei desfășoară o activitate susținută pe șantierul din zona centrală a municipiului Miercurea-Ciuc, unde vor înălța noul centru civic al orașului. Pînă la sfîrșitul acestui an, constructorii vor da în folosință, în această zonă, circa 2 000 de apartamente, noul palat al culturii și sediul politic-administrativ. La parterul noilor blocuri de locuințe vor fi amenajate spații comerciale însumînd, în acest an, 15 000 metri pătrați. **(I. D. Kiss).**

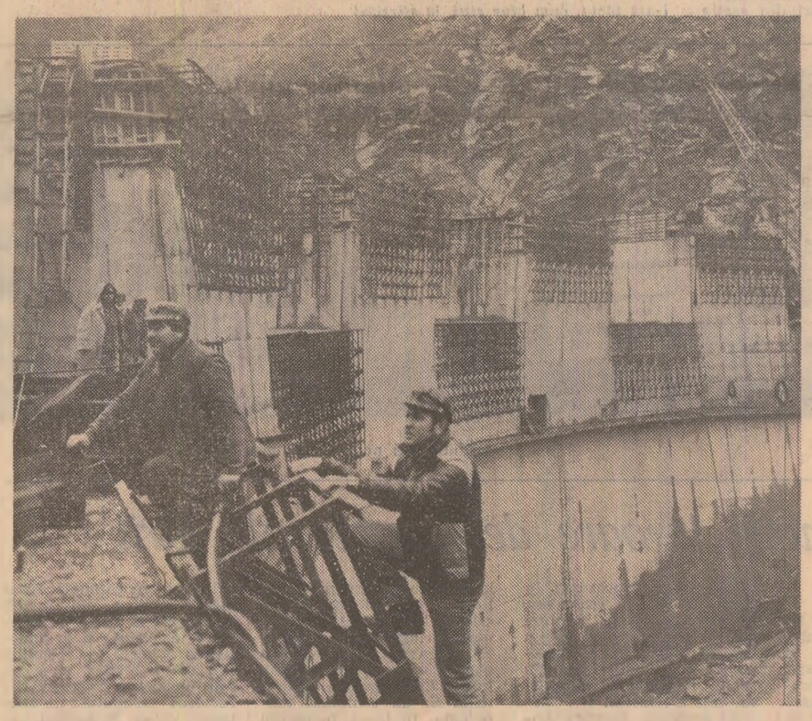

Valea Sebeșului. La Tău, constructorii înalță barajul lacului de acumulare al hidrocentralei Șugag — Foto : Ileana TEREK

DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII
● reportaje ● însemnări ●

La noile izvoare de energie ale țării

În primele zile ale noului an, constructorii hidrocentralelor de pe valea Sebeșului intensifică ritmul lucrărilor

Odată cu primele file din calendarul muncii pe 1983, constructorii de pe valea Sebeșului au demarat energic.

— Anul 1982, pe care l-am încheiat de curînd — ne spune Victor Drașoveanu, secretarul comitetului de partid de la Grupul de șantiere hidroenergetice — a fost un an de acumulări temeinice. La Petrești, lucrările sînt în fază de finisare. Stavilele metalice — care închid barajul la priza de apă pentru alimentarea în sistem microregional cu apă potabilă a municipiului Alba Iulia și a orașelor Blaj și Aiud — au fost montate. Lacul de acumulare este de asemenea închis. Ultimul succes ? Captarea apelor rîului Prigoana și deversarea lui în lacul de acumulare Oașa. O nouă sursă de alimentare a lacului cu un debit de 0,5 mc pe secundă. S-ar putea să nu pară mult, dar în condițiile unei perioade îndelungate fără ploi și ninsori, ca aceea de pînă acum, orice picătură de apă contează. Mai ales dacă devine energie.

— Cum ați început 1983? Ce v-ați propus pentru prima lună a anului?

— Și pe valea Sebeșului, hotărîrile Conferinței Naționale a partidului au determinat un ritm de muncă mai intens. Ștafeta muncii între ani a fost preluată din mers, la cotă înaltă. Lui 1983 îi sînt oferite în semn de bun venit, chiar din primele zile, cîteva file de cronică. Iată-le: În prima decadă a lui ianuarie, constructorii s-au angajat să devieze în vechea matcă apele Sebeșului, la Petrești, odată cu aceasta începînd acumularea unui viitor lac; la sfîrșitul lui ianuarie se va încheia betonarea cu prefabricate a radierului galeriei de aducțiune Tău—Șugag; tot în prima lună va începe lansarea, la centrala hidroelectrică Petrești, a primei turbine-bulb aflată acum la Șugag în faza de premontaj. Semne bune anul are! Vor urma apoi evenimente de marcă: punerea în funcțiune de la Petrești și începerea numărătorii inverse la Șugag.

Mergem la punctele de lucru ale constructorilor. La Petrești, de unde Someșul iese în cîmpie spre lunca Mureșului, temperatura înaltă a muncii biruie frigul anotimpului. Pe șantierul hidrocentralei de la Petrești, a patra din complexul amenajării hidroenergetice a rîului Sebeș, se muncește în ritm susținut. După hidrocentrala Gîlceag, intrată în funcțiune în urmă cu doi ani, urmează Petrești. Pe șantier se cofrează, se armează (firele de oțel-beton se string unele în altele ca niște uriașe undițe întoarse), se betonează, se decofrează. Șeful lotului baraj, ing. Dragoș Popovici, dorește în continuare vreme bună. Pînă acum norocul i-a surîs peste așteptări.

Între baraj și dig se profilează chiuneta lacului de acumulare care va avea o capacitate de un milion metri cubi de apă. Aici, apele învolburate ale rîului Sebeș vor face un ultim popas. Nu se vor mai abate în meandre vremelnice, supuse rostogolirii lor capricioase. Constructorii le-au înfrînt cerbicia la Oașa și Gîlceag. La Petrești se mai bucură de slobozenie urmînd un curs deviat. Nu pentru multă vreme...

Tînăra ingineră Ioana Vintilă nu și-a mai apărat în ultimul an titlul de campioană națională la alpinism deținut trei ani consecutiv împreună cu echipa „Politehnica" Timișoara. Oîteancă din Calafat, Ioana a venit la Petrești, în urmă cu doi ani, de pe băncile Facultății de construcții hidrotehnice a Institutului politehnic „Traian Vuia" din Timișoara. A fost prezentă pe șantier de la prima excavație. Tot ce se numește armătură la centrala electrică și baraj s-a făcut sub supravegherea ei. Cine cunoaște dimensiunile unui șantier hidroenergetic pricepe despre ce este vorba.

— Mi-a plăcut foarte mult la Petrești. O primă experiență care m-a călit. Am învățat multe. Doresc acum să construiesc un baraj de dimensiuni mai mari. Poate la Poiana Mărului, în Caraș, unde au pornit importante forțe de pe valea Sebeșului. Nu voi pleca însă pînă nu se va apăsa pe buton la Petrești, pînă nu vor porni turbinele.

Cu această ambiție s-a despărțit de alpinismul de performanță. A învățat că munții pot fi învinși și altfel. Mai durabil. Vrea să cucerească acum alte piscuri. Ale profesiei. Oamenii șantierului, care îi apreciază eforturile și îi stimează tenacitatea, au încredere și îi ajută ascensiunea. Și probabil că nu va rămîne nici pioletul în cui.

Pe valea Sebeșului, maistrul Ioan Andreoaia umblă ca o suveică. L-am întîlnit de-a lungul anilor la Oașa,

Ștefan DINICĂ

(Continuare în pag. a II-a)

TOVARĂȘUL GUSTAV HUSAK ÎMPLINEȘTE 70 DE ANI

DECRET PREZIDENȚIAL

privind conferirea Ordinului „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I, cu eșarfă, tovarășului Gustav Husak

secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Socialiste Cehoslovace

Pentru contribuția deosebită adusă la dezvoltarea colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă, la întărirea prieteniei dintre poporul român și poporul cehoslovac, la promovarea cauzei generale a socialismului, păcii și colaborării internaționale,

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani,

Președintele Republicii Socialiste România **decretează :**

Articol unic. — Se conferă Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I, cu eșarfă, tovarășului Gustav Husak, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Socialiste Cehoslovace.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

Tovarășului GUSTAV HUSAK

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, Președintele Republicii Socialiste Cehoslovace

PRAGA

Stimate tovarășe Husak,

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, am plăcerea de a vă adresa, cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere, un cald salut tovărășesc și cordiale felicitări.

Poporul și partidul nostru cunosc activitatea rodnică pe care o desfășurați în fruntea Partidului Comunist din Cehoslovacia și a statului cehoslovac, spre binele poporelor ceh și slovac, contribuția de seamă pe care o aduceți la realizările remarcabile obținute în edificarea noii societăți în patria dumneavoastră, la promovarea cauzei socialismului și păcii.

Dăm o apreciere deosebită contribuției dumneavoastră la dezvoltarea relațiilor de strînsă colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă.

Îmi exprim convingerea că, acționînd în spiritul hotărîrilor și înțelegerilor la care am ajuns împreună, relațiile de prietenie și colaborare multilaterală dintre partidele și țările noastre se vor extinde și adînci continuu în interesul popoarelor noastre, al cauzei socialismului și păcii, al destinderii și colaborării în lume.

De ziua aniversării dumneavoastră jubiliare, vă adresez din inimă, dragă tovarășe Husak, urările cele mai sincere de viață îndelungată, multă putere de muncă și noi succese în activitatea de înaltă răspundere pe care o desfășurați pentru înflorirea și prosperitatea Republicii Socialiste Cehoslovace.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Partidului Comunist Român, Președintele Republicii Socialiste România

Demnitatea culturii

Opinii de Ilie PURCARU

După crearea statului național unitar, spunea Tudor Vianu, cultura română și-a deschis aripile, s-a eliberat de probleme locale, a căpătat, firesc, accesul la universal. În viziunea marelui cărturar, țara de la Dunăre și Carpați devenise aptă să intre în marele dialog universal al culturilor, aducîndu-și cu mai multă rodnicie contribuția sa la soluționarea sau la reformularea unor probleme-cheie ce confruntă conștiința umanității.

Este ceea ce s-a și întîmplat în epoca dintre cele două războaie, cînd cultura noastră a participat efectiv, adeseori strălucit, la acea mare dezbatere planetară care, punînd în relație culturi, curente, stiluri, a definit ceea ce s-ar putea numi, peste granițe și peste specificul național, profilul spiritualității umane în veacul al XX-lea. Documentele intervențiilor românești în acest dialog, încă nereeditate, le găsim, tulburătoare prin bogăție și prin mesaj, în presa culturală a vremii, în profesiunile de credință, în contribuțiile teoretice ale marilor noștri creatori. Un dialog care s-a reluat, într-un climat de reală efervescență creatoare, în anii ce au urmat Congresului al IX-lea al partidului, focar de idee și faptă cutezătoare, anii cînd România și-a dobîndit un loc de prestigiu în dezbaterea internațională, ca autoare a unor importante propuneri privind cooperarea, respectul reciproc al valorilor, necesitatea unei noi ordini, în primul rînd în economie, dar nu în ultimul rînd în civilizație și cultură. Idei ce n-ar fi putut ocupa primul plan în epoca interbelică, în care înechitatea guverna raporturile dintre națiuni și culturi, dar cu totul legitime și iradiante în zilele noastre, cînd un nou impuls de dezvoltare a culturii umane a făcut necesară stabilirea unor noi raporturi — tocmai cele de echitate și de respect reciproc pe care le preconizează, azi ca întotdeauna, cultura română.

De aici, necesitatea de a se relua, la o scară nouă, dezbaterea, din punctul pe care l-a definit cu decenii în urmă Tudor Vianu, și care sună, reformulat, astfel: sîntem oare apți să ne spunem cuvîntul nu numai în problemele noastre culturale, ci și în problemele culturii lumii? Este cultura noastră în situația de a depăși probleme spirituale de restrîns interes, ținînd de un autohtonism periferic, și de a se înscrie cu un substanțial aport în procesul de constituire a noii spiritualități, de afirmare a unui nou **umanism?**

Răspunsul a fost dat.

Revenind deci la așa-zisul „perimetru local", la acest colț de lume pe care îl reprezentăm, va trebui să ne aducem aminte că literatura, arta, cultura română n-au cunoscut, în ceea ce au ele esențial, vital, sentimentul dominant al fragmentului, complexul paralizant al unor poziții subalterne, că pînă și în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, cînd — înainte de cucerirea Independenței, s-a pus problema unui handicap, pe care România trebuia să-l depășească, față de culturile Occidentului — cultura românească și-a adus vocea proprie, purtată de marile noastre valori. Mai vechii intelectuali români, după cum arată Mircea Eliade în prefața ediției Hașdeu, n-au cunoscut complexul de inferioritate față de Occident. În vremea lui Miron Costin, a lui Cantemir sau a Spătarului Milescu, cultura română dialoga de la egal la egal cu culturile Occidentului. Era o cultură de răspîntie, o cultură de transfer al valorilor, majoră în măsura în care, asigurînd transferul, își asigura vocea proprie și autonomia. Din acest punct de vedere, Hașdeu însuși e un simbol. Toți cei care au dialogat cu el îi erau egali, din răsărit în apus, din

(Continuare în pag. a IV-a)

Pe românească glie dulce

O, cum își limpezesc conturul
Carpații mei cu frunți semețe
cînd țin neîntinat azurul
prin care pajere-ndrăznețe
rotesc cununi de zări albastre
pe codrii sufletelor noastre !

O, Dunărea, de cîte veacuri
cu șoapta valului domoală
ne-alină vechile meleaguri
cîntîndu-ne străbuna fală
și-a noastră nouă măreție
ce se-oglindește-n unda-i vie !

Dar Bărăganul, cum privirea
ne-o farmecă în orice vară,
de aur cînd nemărginirea
cu piini de aur ne-o-mpresoară
pe românească glie dulce
din care nimeni nu ne smulge !

Jiva POPOVICI

În românește de Victor TULBURE

MUNCITORI, TEHNICIENI ȘI INGINERI, OAMENI AI MUNCII DIN ECONOMIE !

Pentru realizarea integrală a planului de dezvoltare economică și socială a țării în anul 1983, asigurați în fiecare întreprindere, la fiecare loc de muncă folosirea deplină a capacităților de producție, gospodărirea cu înalt spirit de răspundere a materiilor prime și materialelor, a energiei și combustibilului, recuperarea și valorificarea tuturor resurselor refolosibile, contribuind astfel la creșterea continuă a producției și a venitului național — temelia trainică a progresului multilateral al patriei, a creșterii nivelului de trai !

FAPTUL DIVERS

Raritate arheologică

Săpăturile efectuate în ultimul timp de arheologii din Tulcea și din alte centre ale țării au dezvăluit la Murighiol mărturii care atestă că cetatea de aici datează din secolul al III-lea înaintea erei noastre. Au fost descoperite, de asemenea, obiecte de ceramică getică și grecească, peste 100 de monede de bronz, obiecte din os și sticlă.

Dar cel mai mare interes în rîndul specialiștilor l-a stîrnit această statuie de bronz, care o înfățișează pe Afrodita-Venus.

Zîmbetul salvat

La vîrsta ei de numai 4 anișori, fetița din imagine a trăit „ce viu" povestea cu covorul zburător. Rămasă singură acasă, fetița a ieșit pe balcon cu un covoraș în mînă și, de la etajul al treilea, și-a dat drumul în gol.

Spre norocul ei, a ajuns drept în brațele unui cetățean care observase din stația de autobuz intenția fetiței. Și astfel a fost salvat un zîmbet pe care l-a redat familiei minerului Vasile Mihăilă.

Cine este salvatorul? Un buzoian din... Baia Mare sau un băimărean din Buzău, pe nume Alexandru Cinta, locotenent-colonel de aviație. Deci, tot un... zburător!

Fantezie și frumusețe

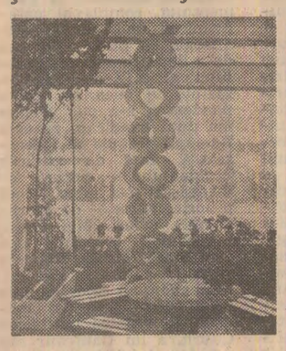

Directorul general a Grupului întreprinderilor de gospodărie comunală și locativă al județului Brașov, Radu Romul, ne-a trimis pe adresa rubricii un set de fotografii însoțite de o explicație mai amplă, din care spicuim: „Imaginile prezintă numai o parte din creațiile lui Gavril Ceaucă, lucrător într-una din unitățile noastre de peste două decenii. Cu fantezie și iscusință, cu migală și pasiune, el a creat un număr impresionant de mare de vaze ornamentale pentru spațiile verzi și interioarele locuințelor. Impresionantă este și armonia formelor și culorilor. Ele au fost reproduse și multiplicate întru bucuria brașovenilor — și nu numai a lor".

Colecționarul ambulant

Prezent de curînd la Muzeul satului din Capitală, Gheorghe Vințilă a surprins în obiectivul foto acest instantaneu. Pe spatele hainei, un vizitator și-a „prins" zeci și zeci de insigne, toate de formă rotundă, reprezentînd chipuri de artiști și cîntăreți celebri, dar și firme și reclame comerciale. Venise omul să facă schimb cu alți colecționari. Nu știm cîți amatori a găsit, dar n-a fost unul să nu-i admire „colecția mergătoare".

Rubrică realizată de **Petre POPA**

FIECARE ZI ESTE DECISIVĂ ÎN ÎNDEPLINIREA INTEGRALĂ A PLANULUI DE PRODUCȚIE

O concluzie după o săptămînă de muncă din noul an

Doi reporteri ai ziarului nostru s-au aflat în prima săptămînă a anului în două unități bucureștene constructoare de mașini — SEMĂNĂTOAREA și INTREPRINDEREA DE MAȘINI ELECTRICE — pentru a constata modul în care acționează, în lumina hotărîrilor Conferinței Naționale, comitetele de partid de aici și organizațiile de bază pentru mobilizarea din primele zile ale anului a tuturor forțelor în vederea îndeplinirii ritmice a sarcinilor de plan din acest an hotărîtor al actualului cincinal.

Însemnările de mai jos, prin punerea față-n față a activității surprinse în întreprinderile respective, își propun să se constituie astfel într-un dialog între cele două organizații de partid.

„Să nu lăsăm pe mîine ceea ce putem face astăzi — iată primul nostru gînd din prima zi de muncă din ianuarie, atunci cînd ne-am urat între noi «La mulți ani!» și am pornit la treabă, cu forțele pe care le generează orice început de an, cînd oamenii își pun nu numai speranțe de mai bine, dar sînt hotărîți să fie mai harnici, munca să le fie mai spornică", ne spunea tovarășul **Ion Dumitru**, secretarul comitetului de partid din secția nr. 2 prelucrări mecanice de la **„Semănătoarea"**. După care a continuat: *„Din experiența anului trecut am învățat cît de păgubitor este modul de a gîndi că ai în față un an întreg și deci n-ar fi nici un motiv de grabă, îți rămîne timp berechet să recuperezi eventualele rămîneri în urmă. Irosit fără rost, timpul însă se răzbună".*

Într-adevăr, deși în secție s-au creat toate condițiile tehnico-materiale, organizația de partid de aici nu a omis **factorul esențial al valorificării acestora — omul.** Tocmai de aceea, încă de la sfîrșitul anului trecut, cînd au fost dezbătute documentele Conferinței Naționale a partidului, comitetul de partid a îndrumat astfel birourile organizațiilor de bază încît să asigure mobilizarea tuturor muncitorilor și cadrelor tehnice pentru a trece la înfăptuirea zi de zi a sarcinilor de plan pe 1983. Rezultatul: **îndeplinirea ritmică din primele zile ale anului a principalilor indicatori.** Preocupările la ordinea zilei: instruirea colectivelor de agitatori; analizarea posibilităților existente pentru stabilirea obiectivelor chemării la întrecerea socialistă ce va fi adresată celorlalte secții; pregătirea adunării generale a oamenilor muncii.

INTERVENȚIE PROMPTĂ. La sfîrșitul schimbului de dimineață al uneia din aceste zile, atelierele 3 și 4 din secția în care activează organizația de bază nr. 6 nu-și realizaseră planul. Totuși, cîteva ore mai tîrziu, secretarul biroului organizației de bază, tovarășul **Ion Răpeanu**, a fost în măsură să informeze comitetul de partid din secție că planul la producția fizică din ziua respectivă a fost îndeplinit. Ce s-a întîmplat? Din cei 560 de muncitori din secție au lipsit nemotivat 14, ceea ce a însemnat tot atîtea mașini care au stat. Altădată, într-o asemenea situație, se aștepta ca restanțele să fie recuperate pe parcursul lunii. Acum însă, această „obișnuință" n-a mai fost trecută cu vederea. La sfîrșitul *lunii decembrie. Aș vrea să fim toți permanent prezenți printre oameni, pentru a-i convinge că primele zile de muncă din noul an trebuie să fie zile de muncă efectivă. Orice situație mai deosebită care apare să ne-o aduceți la cunoștință pentru a lua măsuri imediat".* Astfel de intervenții ale biroului organizației de bază, menite să asigure bunul mers al producției, sînt frecvente aici. Am reținut momentul de mai sus pentru că el definește o concepție eficientă — și anume că **activitatea de partid trebuie să fie anticipativă**, să prevină posibilele carențe și nu să le constate tardiv, pentru ca de-abia după aceea să le combată. Rezultatul? În ziua respectivă toate utilajele au lucrat la capacitatea maximă.

A existat o singură excepție. O excepție care, cunoscută la timp și abordată în mod exigent, a deschis perspectiva înlăturării ei pentru totdeauna din activitatea secției. Unul dintre cei mai buni strungari ai uzinei, Nicolae Bobeț, lucrează la o mașină unicat. Și, de la o vreme, știindu-se singurul minuitor al acestui strung complex, lucrează „după poftă". În ziua aceea secretarul organizației de partid a cerut conducerii secției ca pentru acest utilaj să fie pregătiți în cel mai scurt timp alți doi tineri. Maistrul comunist Vasile Patrulei a început chiar de-a doua zi să aducă la îndeplinire această sarcină. Un caz-excepție? Nu, un mod eficient de abordare a problemelor economice.

Intențiile neurmate de fapte nasc formalism. Secția bobinaj-montaj, a doua zi de muncă din noul an. Întrebat ce acțiuni întreprinde biroul organizației de partid în primele zile ale anului pentru a determina o mobilizare efectivă a tuturor muncitorilor și tehnicienilor la îndeplinirea sarcinilor de plan, tovarășul **Nicolae Ciocirlie**, secretar adjunct al biroului, ne-a spus: *„Ne-am propus să facem o vizită acasă unui tînăr care a absentat, dar am aminat-o pe mîine; am cerut comitetului sindicatului să treacă la înnoirea propagandei vizuale; peste cîteva zile vom convoca biroul pentru a discuta pregătirea viitoarei adunări generale".* Intenții bune. Numai că în abordarea lor se vădește tendința de a mai aștepta: „mai avem timp". Și iată, după trei zile de muncă, biroul încă nu începuse să acționeze pentru îndeplinirea propriilor sale proiecte.

MUNCA CONCRETĂ — CERTIFICATUL EFICIENȚEI. Ce a făcut și ce a gîndit în prima săptămînă a anului comitetul de partid pentru ca, în întreaga întreprindere, activitatea politico-organizatorică să se desfășoare intens? Organizarea unei întîlniri de lucru, luni, 3 ianuarie, cu toți secretarii organizațiilor de bază exprimă hotărîrea comitetului de a imprima activității de partid de la bun început un caracter concret, de a asigura participarea directă a organizațiilor de bază, a tuturor comuniștilor la rezolvarea sarcinilor economice. O altă măsură bună stabilită este aceea ca secretarul comitetului de partid și adjunctii săi să-și înceapă ziua de muncă — la ora 6,30 — printr-un contact direct cu toate secțiile de producție și organizațiile de partid. După care, în funcție de situații, stabilesc măsuri pe loc sau rețin problemele ce trebuie supuse atenției conducerii întreprinderii. Există deci o preocupare sporită pentru cunoașterea din interior a realității și **adoptarea de măsuri politice și organizatorice a căror eficiență să se resimtă la locurile de muncă**; ceea ce se oglindește și în rezultatele din primele șase zile de muncă din acest an: **50 de motoare electrice peste plan la export și alte 100 pentru beneficiari interni.**

Sondajul efectuat ilustrează faptul că în ambele unități organizațiile de partid s-au angajat cu răspundere pentru mobilizarea tuturor forțelor tehnice și umane în vederea îndeplinirii planului pe acest an. Primele zile au conturat și primele inițiative, experiențe, intervenții eficiente. Dar și apariția unor incetiniri ale ritmului necesar începutului de an, de înregistrare statică a unor deficiențe. Îndeplinirea în cele două întreprinderi a sarcinilor de plan încă din primele zile ale acestei luni atestă, încă o dată, posibilitățile pe care le au organizațiile de partid, atunci cînd își concentrează toate energiile, pentru a-și exercita rolul de conducător politic la locul de muncă, pentru a concentra eforturile tuturor oamenilor muncii spre realizarea integrală a sarcinilor de plan în acest an hotărîtor al actualului cincinal.

Constantin PRIESCU
Constantin VARVARA

Însemnări din două mari unități industriale bucureștene despre eficiența muncii politico-organizatorice

Arhitectură nouă la Rîmnicu Sărat — Foto: **S. Cristian**

La noile izvoare de energie ale țării

(Urmare din pag. 1)

Gîlceag, Tău, Șugag. Un fel de tămăduitor al urgențelor. Este o întîrziere la Tău, la baraj? Să meargă Andreoaia! S-a ivit o problemă în centrala Șugag? Du-te repede Andreoaia! Și maistrul Andreoaia își strînge ortacii și pleacă. Acum l-am întîlnit la Petrești. A fost nevoie de forțe sporite pe șantier. Cine să vină dacă nu Andreoaia cu oamenii săi? A venit la 1 septembrie cu 23 de ortaci. Unul și unul: Ioan Apopi, Vasile Jitaru, Mihai Hutter și toți ceilalți.

— Am executat culeea din malul stîng și pila centrală a barajului, își explică maistrul prezența la Petrești. Acum executăm disipatorul (niște pinteni din beton de liniștire a apei în spatele barajului — n.a.). Apoi vom vedea. De fapt, toată valea Sebeșului este a noastră.

Ai dreptate, meștere Andreoaia! Trecerea constructorilor de la Oașa la Petrești a scos din uitare locuri, a smuls din apele Sebeșului nu păstrăvi, ci energie. Barajul de la Tău a ajuns la cota 767 m (calculat de la nivelul mării — n.a.). În centrala Șugag, geamăna Gîlceagului, continuă montajul turbinelor. După Petrești, urgențele aici vor urca. Între Tău și Șugag, la aducțiunea principală, în lungime de 8,3 km, se lucrează la excavarea, detonarea și egalizarea radierului. Constructorilor li s-a părut că treaba merge prea încet. Era nevoie de alt ritm. Și au schimbat tehnologia. În locul betonului monolit se folosesc plăci prefabricate în poligonul special amenajat la Nedeiu. Astfel, productivitatea muncii s-a triplat. O idee care condensează timpul în lupta pentru desferecarea unor noi izvoare de energie.

Dar la Săsciori ce se întîmplă? Numărînd din amonte, de la Gîlceag, la Săsciori se construiește a treia hidrocentrală. Șantierul oferă, deocamdată, front masiv pentru mineri. Se excavează la viitoarea centrală electrică și la aducțiunea Obrejii de Căpîlna (nu cea a fetelor, ci a cetății dacice) — Săsciori. Directorul Grupului de șantiere Valea Sebeșului, inginerul Dorin Găbudeanu, poposește cel mai des la Petrești. Aproape zilnic. Aici se pregătește următorul examen. S-a întîmplat ca din cele patru hidrocentrale ale Sebeșului, primele să intre în funcțiune întîia din amonte și ultima din aval. Rămîne mijlocul, unde se concentrează acum forțele. Pentru a dărui țării, în noul an, o nouă și prețioasă sursă energetică!

ARGEȘ: Amenajări simple și utile

Printre prioritățile aflate pe agenda de lucru a Consiliului popular județean Argeș se află și aceea a punerii în valoare a noi surse de energie termică și electrică. Specialiști ai consiliului popular județean au realizat două centrale eoliene avînd fiecare o putere instalată de 500 W, care funcționează la complexul zootehnic din Rociu și la școala din satul Richițele. De asemenea, în comuna Morărești a început să funcționeze o centrală termică. Ea folosește integral căldura reziduală a gazelor de coș, urmînd ca în toamnă o instalație similară să fie racordată la această sursă de căldură în comuna Rociu. (**Gh. Cîrstea**, corespondentul „Scînteii").

Cu schiurile, în drum spre vîrful „Omul"

Natura, sportul și sănătatea

OMUL ȘI VIAȚA RAȚIONALĂ

Recent au avut loc la București lucrările unui simpozion științific internațional consacrat medicinei sportive din țara noastră. Manifestarea a prilejuit un moment de bilanț, de evaluare a rezultatelor pe care această tînără disciplină — **medicina sportivă** — sugestiv denumită și **„clinica omului sănătos"** — le poate extinde la o scară largă, în interesul sănătății întregii populații. Am solicitat conf. dr. **IOAN DRĂGAN**, rectorul Centrului de medicină sportivă, cîteva argumente elocvente în acest sens.

— Numeroase lucrări prezentate în cadrul simpozionului de specialiști din toată țara au evidențiat faptul că o serie de concluzii ale unor cercetări efectuate pe sportivi au putut și pot fi valorificate la nivel de masă. Unele din aceste cercetări au contribuit, de pildă, la fundamentarea științifică a curei de altitudine atît în patologie, pentru ameliorarea diverselor afecțiuni, cît și ca mijloc de creștere a capacității de efort fizic și intelectual, de reconfortare psihică. O altă serie de cercetări științifice au adus date noi cu privire la alimentația rațională în condiții de efort fizic și precizări utile în medicația efortului. În acești ani au fost puse la punct tehnici și metode moderne de evaluare fizică și fundamentală a organismului pentru aprecierea stării de sănătate, metode utile, de asemenea, în selecția medico-biologică în sport, aplicată tineretului. Pe parcursul acestor ani s-a acumulat o experiență bogată în domeniul medicinei sportive și în ce privește stabilirea unor posibilități noi, accesibile de refacere a organismului după efort, deci și după muncă, sau căi de prevenire a oboselii și tehnici și metode de recuperare rapidă după traumatisme și îmbolnăviri.

Simpozionul a prilejuit organizarea a trei dezbateri — mese rotunde, la care au participat specialiști din țară și din străinătate. Ce probleme de interes general au fost abordate?

— Una din dezbateri s-a referit la principiile alimentației sportivilor, alimentație care ține cont în mod strict de raportul dintre consumul de energie și aportul de produse alimentare. Aceleași principii și mod de alimentație trebuie să constituie un model și în alimentația populației, cu atît mai mult cu cît consecințele unor astfel de încălcări se răsfrîng în mod direct asupra greutății, deci și a sănătății. În această direcție s-a ajuns la o foarte mare precizie în cuantificarea tuturor alimentelor, fiecare cu aportul său caloric, energetic, ceea ce reprezintă un real progres față de deceniile trecute. Cercetări de farmacologie au demonstrat utilitatea unor compuși fiziologici, cum sînt vitaminele, sărurile minerale, aminoacizii, compușii glucidici, mierea și produsele derivate din ea etc, care pot susține efortul sportiv sau profesional și pot, în același timp, să accelereze refacerea organismului obosit. Bineînțeles, și aceste produse se administrează tot pe principiul suplinirii unor pierderi sau consumuri determinate de efort, și numai ca adjuvante atunci cînd compensarea, refacerea pe cale naturală nu este posibilă integral.

— *Preocuparea de a recupera, după un traumatism, în timp cît mai scurt, un sportiv de performanță a condus în mod cert la metode terapeutice mai rapide și mai eficace decît cele clasice, obișnuite?*

— În materie de recuperare, experiența din mediul sportiv confirmă aplicarea cu succes într-o înlănțuire riguroasă, a unor acte terapeutice, cum sînt crioterapia locală (tratament prin temperaturi joase) și repausul segmentului rănit, lezat, eventual prin imobilizare în aparate gipsate. Apoi tratamentul complex recuperativ, care constă din kinetoterapie (tratament prin mișcare), fizioterapie, medicație generală și locală, acupunctură. Sînt scheme de tratament și de recuperare în măsură să readucă pe stadion sportivii, la scurt timp după accidente și traumatisme, cazuri care în urmă cu ani se recuperau mult mai greu. Progrese s-au înregistrat și în cunoașterea stărilor limită în sportul de performanță și de recuperare în sindromul de suprasolicitare, la sportivi. Cine nu știe că stacheta performanțelor sportive, în toate disciplinele, a urcat continuu în ultimii ani? Or, la baza fiecărei noi performanțe se află și contribuția specialiștilor din medicina sportivă. Și, evident, toate acestea sînt un bun cîștigat și pentru cei care nu sînt neapărat sportivi.

— *Ce se înțelege prin starea limită a organismului?*

— Este de fapt o afecțiune preclinică, adică fără semne nete, evidente, de boală din punct de vedere obiectiv, ceea ce este desigur mai dificil de diagnosticat, dar, în schimb, este mai ușor de corectat. Poate fi astfel preîntîmpinată boala ca formă clinică. Pentru a stabili însă această fază se cere o experiență clinică, de urmărire atentă a cazului în diferite situații (muncă, repaus), a comportamentului și a simptomatologiei subiective. Ceea ce uneori la sportivi se definește ca o stare limită (de exemplu, o tulburare a bătăilor inimii — respectiv o aritmie extrasistolică — ce se corectează la efort), la omul obișnuit poate fi și trebuie considerată ca o abatere sau tulburare de la normal și tratată ca atare. Manifestări limită în sport pot fi considerate unele tulburări cardio-vasculare, oboseala musculară sau psihică, sindromul de suprasolicitare, starea negativă de start, nevroza etc. Terapia și recuperarea acestor stări limită trebuie să fie complexă: odihna activă, regimul igieno-dietetic, cura de crutare într-o stațiune subalpină (600—800 m altitudine), medicația, psihoterapia, mijloacele balneofizioterapice etc. Rolul medicației aici este strict auxiliar și nu primordial.

— *Refacerea după efort interesează însă nu numai sportivii...*

— În adevăr, este o problemă de larg interes, iar sportul contemporan ne-a furnizat concluzii utile. Pregătirea biologică de concurs și refacerea după efort (intra și post-efort) reprezintă componente ale procesului de antrenament care condiționează o bună prezentare a sportivilor în competiție, dar și prevenirea oboselii și a traumatismelor. Dintre mijloacele utilizate s-a confirmat că antrenamentul rațional și odihna activă sînt extrem de eficace, în cazul refacerii de asemenea, mijloacele dietetice, psihoterapia stimulatorie sau relaxantă, mijloacele fizio-hidro-balneoterapice și alte măsuri speciale pentru refacere sau stimulare.

Intensificarea acțiunii de valorificare a muncii de cercetare de la nivelul sportului de performanță la nivelul populației, al tineretului este de natură să contribuie la ocrotirea sănătății populației, prin creșterea capacității de efort fizic și a randamentului intelectual.

Convorbire realizată de **Elena MANTU**

● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ●

Lapte de... borderou

...Din dosarul penal nr. 12657/81, soluționat nu de mult la Judecătoria din Timișoara, se pot trage o seamă de concluzii utile pentru ca în viitor să se poată preîntîmpina din vreme producția de lapte de... borderou. Începînd de la consecințele falsei „înțelegeri" care se mai acordă unor infractori — fie ei grațiați sau amnistiați — și pînă la urmările superficialității cu care sînt tratate, de către unii, cele mai elementare reguli de muncă.

...După ce în 1971, ca lucrător comercial la Întreprinderea de industrializare a laptelui Timișoara, Ginscă Simion junior ce se remarcase prin fantezia — infracțională — cu care intervenise în anumite înscrisuri oficiale, este transferat îndrumător la centrul de contractări. Adevărat, nu chiar în „interesul serviciului" și nici neapărat ca recompensă. De ce i s-a acordat totuși această mare încredere? Din înțelegere pentru constituția sa plăpîndă și de teama ca, doamne ferește, activitatea în meseria pentru care era calificat — tehnician industrializarea laptelui — desfășurată direct în producție ar fi putut să-i pericliteze sănătatea.

Drept mulțumire pentru înțelegerea și încrederea acordate, G. S. junior, în colaborare directă cu Ginscă Simion senior — tatăl său — pun la punct producția de lapte de... borderou. Cum? Simplu. Mutarea nr. 1: Își încadrează mama în funcția de gestionară-colector de lapte de la producătorii individuali din Calacea: comuna sa natală. Formal. În realitate, gestionar, colector ș.a.m.d. va fi G.S. senior: tatăl. Mutarea nr. 2: Deși punctul de colectare Calacea nu făcea parte din zona de activitate a lui G.S. junior, acesta se va ocupa direct de operațiunea cea mai importantă: întocmirea documentelor lunare de decontare și pentru laptele colectat din această parte a locului. Mutarea nr. 3: Definitivarea procedeului de „mulgere" efectivă a... borderourilor: G.S. senior făcea recepția și înscria în jurnalele decadale cantități de lapte mai mari decît cele colectate în realitate. G.S. junior, cum spuneam, întocmea doar borderoul final și făcea calculele. De fiecare dată rezulta, firește, o cantitate fictivă, scriptică de... „lapte în plus" — pe care G.S. junior o trecea în contul lui G.S. senior. Și uite așa, simplu ca bună ziua, se împușcau deodată doi iepuri. Unu: G.S. senior, pe bătătura căruia nu mai călcase de mult o vacă, ajungea să fie crescător de animale și furnizor de lapte obținut de la presupusele sale vaci; deci, putea îndeplini și funcția de colector, cu toate binefacerile pe care și le-a urzit în acest post important de intermediar între producători și beneficiari. Doi: Același G.S. senior realiza suplimentar un venit mediu lunar de circa 3 000 lei — ca producător al celui mai gras lapte predat de cineva vreodată — o cotă parte echivalentă de furaje și, bineînțeles, drepturile ce i se cuveneau în calitate de colector. Nici un ban mai mult, „modestia" fiind una din condițiile de bază ale reușitelor sigure în afaceri de acest fel.

Pînă la urmă însă, în pofida respectării tuturor regulilor jocului, un revizor contabil perseverent spulberă și face praf — nu lapte praf — întregul edificiu al producției de lapte de... borderou, obținut prin metoda „furajării intensive" a... actelor de decontare, întocmite prin diferență. Drept pentru care în loc de bani, diplome și alte onoruri locale se pomenesc „beneficiari" ai unor meritate pedepse penale: Ginscă Simion junior — pentru complicitate la delapidare; Ginscă Simion senior — pentru delapidare.

...Cine are de tras, să tragă din acest caz — simplu ca „bună ziua" — pe lîngă ponoase și concluziile de rigoare.

De 159 425,75 lei ...indiferență

...Badea Constantin a fost — și nu multă vreme, doar vreun an, doi — gestionar la Trustul de construcții chimice Cluj-Napoca, Grupul de șantiere Arad, șantierul Timișoara. Mai exact, și mai pe înțelesul nostru, al tuturor — neștiutori în dedesubturile și ierarhiile birocrației — a fost mare șef mare la un depozit „uitat" — între două reorganizări ale trustului titular — undeva în curtea Întreprinderii de lacuri și vopsele Timișoara. Între două reorganizări și pînă la o primă revizie de gestiune, desăvîrșită în ceasul al doisprezecelea. Ba nu! Al doisprezecelea și un minut. Pentru că singurul cîștig social valabil concret de pe urma acestei revizii avea să fie — din preacunoscutul motiv cunoscut sub numele de insolvabilitate — tardiva revelație că în gestiunea tardiv controlată există o diferență în minus de 553 099,38 lei. Pînă la urmă, Badea găsește însă niște... justificări: în valoare de 393 673,53 lei. Și astfel prejudiciul se reduce la numai 159 425,75 lei. După care, comisia de revizie — și gestionarul — caută mai departe o explicație. Și găsesc. Nu una, ci o sumedenie: „Nu a făcut la zi evidența contabilă primară cu intrări-ieșiri din gestiune"; „nu a făcut recepția la toate materialele", „nu a confruntat avizele de expediție cu situația materialelor aflate pe teren"; „nu a scăzut la timp sau uneori deloc bonurile de consum pentru materiale eliberate la punctele de lucru". Ș.a.m.d.: „nu a..."; „nu a....". Concluzii cu care învinuitul Badea Constantin va fi în total și cu totul de acord. La fel inculpatul Badea Constantin care, în fața instanței, va mărturisi resemnat: „... recunosc săvîrșirea faptelor în modul arătat în rechizitor și o explic prin aceea că materialele au fost sub cerul liber și fiecare a luat cum a dorit, iar comportamentul meu culpabil este cel arătat în actul instanței"...

Resemnare explicabilă mai cu seamă că, printr-un concurs de împrejurări — fericit pentru el — era deja beneficiarul clemenței publice în ce privește eventualele consecințe penale ale cauzei. Iar soluționarea laturii civile era o simplă chestiune de aritmetică. Aritmetică pură. Și nimic mai mult. Pentru că, după cum spuneam, nu poseda bunuri urmăribile, nu avea nici o ocupație. Cu alte cuvinte: prinde orbul, scoate-i ochii!

Sarcină care revine de acum înainte... Trustului de construcții industriale Timișoara, „moștenitor" — prin reorganizare — al Trustului de construcții chimice Cluj-Napoca.

Alt orb de prins...

Din caietul grefierului

„După oficierea căsătoriei, eu am rămas în domiciliul conjugal fiind în concediu legal de odihnă, iar piritul a plecat în prima zi de lucru, la întreprinderea unde lucra împreună cu fratele său la care locuiam. Piritul nu s-a mai întors în domiciliul conjugal timp de o săptămînă... nereușind să-l găsesc pe pirit, am plecat și eu din domiciliul conjugal după o săptămînă. L-am căutat deseori pe pirit atît la locul său de muncă cît și la adresa unde am locuit, dar nu am reușit să discut cu acesta decît după aproximativ un an de zile".

(Din dosarul nr. 3571/82, Judecătoria sectorului 4 din Capitală)

„...Toate aceste fapte nu au făcut decît să se creeze o prăpastie în viața noastră de netrecut, pentru liniștea mea necesară vieții".

(Din dosarul nr. 3 805/82, Judecătoria sectorului 4 din Capitală, cu ortografia „originală" a reclamantei)

Florin CIOBĂNESCU

ÎN INDUSTRIE

În fiecare întreprindere, în fiecare ramură industrială

Planul pe 1983 – realizat ritmic și integral!

La întreprinderea „Electromureș" Tg. Mureș:

ÎNNOIREA ȘI MODERNIZAREA PRODUCȚIEI – ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR

Cu un nomenclator în care figurează peste 6 000 de produse, întreprinderea „Electromureș" din Tg. Mureș este nu numai una din cele mai mari unități economice ale județului Mureș, ci și ale industriei noastre electrotehnice. Între altele, aici se fabrică întreaga gamă de conductori electrici izolați cu PVC, toate cablajele autotractor și elementele încălzitoare din tuburile metalice, mașinile electrostatice de copiat, produsele electrocalorice de uz casnic etc.

Cum a demarat producția anului 1983? O primă constatare: **efortul stăruitor consacrat realizării, încă din primele zile, a planului producției fizice la fiecare sortiment este vizibil la tot pasul.**

— Buna pregătire a fabricației fiecărui produs ne-a permis ca, în primele zile ale anului, să realizăm și să depășim producția planificată — ne spune **Dalyai Gavril**, șeful serviciului plan. Un singur exemplu: față de producția-marfă planificată de 811 000 lei în ziua de 3 ianuarie a fost realizată o producție de 1,11 milioane lei, ceea ce înseamnă o depășire cu 20 la sută a producției planificate. „O depășire care n-a fost realizată oricum, ci la nivelul exigențelor anului 1983 — adaugă **Tiberiu Lazar**, șeful atelierului de cercetare-proiectare. Adică, produse superioare din punct de vedere calitativ, realizate cu consumuri energetice reduse". În zilele următoare, din nou producție peste prevederi.

...Trecem prin câteva secții mari ale unității, între care se numără secția electrocalorice, a cărei pondere este de 22 la sută în totalul producției-marfă realizate pe întreprindere. Rezistențele în tuburi metalice, echipamentele pentru locomotive diesel-electrice, plăcile de vulcanizare a benzilor transportoare (aduse până acum din import), toate tipurile de conectică pentru tablourile electrice și de aparataj de înaltă tensiune sînt numai o parte din produsele realizate aici.

În fața unor produse gata pentru livrare, stăm de vorbă cu inginerul **Orban Carol**, șeful secției produse electrocalorice, care ne spune: **„Noi am atins încă în luna noiembrie 1982 ritmul de lucru stabilit pentru aceste zile de început de an.** Cum? Prin atenția cu totul deosebită pe care am acordat-o **modernizării liniilor de fabricație.** Iată numai un singur exemplu: realizarea cu forțe proprii și în timp record a noii linii automate de galvanizare a avut ca efecte: întîi, creșterea substanțială a ritmului de lucru și apoi diminuarea cu 24 la sută a consumului de energie electrică. Un calcul sumar arată că, la nivelul acestui an, vom economisi peste 36 000 kWh energie electrică".

Între modernizările de ultimă oră se cuvin amintite și introducerea tehnologiei de recoacere a rezistențelor în tuburile metalice, precum și reorganizarea liniei de fabricație a fiarelor de călcat, care a dus la creșterea capacității de producție cu 40 la sută. Și încă ceva: prin modernizarea liniei tehnologice la o altă secție importantă, producția lunară a aparatelor electrostatice de copiat (deosebit de solicitate în țară și la export) a crescut, începînd din luna ianuarie 1983, de la 15—20 bucăți la 120 bucăți, ceea ce înseamnă că, pe aceleași spații se realizează o producție de 6 ori mai mare decît anul trecut. Aceasta arată că, prin tot ce face în aceste zile de început de an, harnicul colectiv de la „Electromureș" acționează ferm pentru realizarea planului la toate sortimentele planificate.

Ceea ce nu înseamnă că aici colectivele de oameni ai muncii de pe cele trei mari platforme nu se confruntă cu unele greutăți. Economistul **Vasile Stoica**, șeful biroului plan-aprovizionare, ne-a spus că dintr-o serie de cauze (în special din lipsă de repartiții la cotele stabilite) și acum, la început de an, **procurarea unor materiale de strictă necesitate nu a fost decît parțial soluționată.** Între altele, este vorba de oxid de magneziu, granule poliamide, aluminiu și aliaje din aluminiu (la care unitatea are asigurate doar 84 tone din necesarul de 460 tone), granule ABS-negru și altele. De procurarea acestora, în timp util depinde în mare măsură realizarea în continuare a producției planificate în anul 1983 la toate sortimentele.

Gheorghe GIURGIU
corespondentul „Scînteii"

SEMNALE PE ADRESA...

...ÎNTREPRINDERII DE TRANSPORTURI AUTO – C.I.U.T.M.R. ȘI AUTOBAZEI 6 COLENTINA, care atît în ultima parte a anului trecut cît și în aceste zile creează mari greutăți întreprinderii de pompe din Capitală. Despre ce este vorba? „Potrivit contractelor – ne spune șeful biroului transporturi-expediție, Cornel Ciucianu, de la întreprinderea de pompe – prima unitate trebuie să ne pună zilnic la dispoziție 24 mijloace de transport, dar acum în primele zile ale anului nu ne-a asigurat decît 5–6 mașini pe zi. A doua unitate trebuie să ne pună la dispoziție zilnic 5 mașini cu remorcă, dar ne trimite numai 2–3 mașini.

Consecințele? Ca să transportăm de la întreprinderea de motoare electrice București motoarele absolut necesare în producție a trebuit să așteptăm 6 zile; de la Giurgiu și Rîmnicu Vîlcea de trei săptămîni nu avem cu ce transporta unele produse chimice; dintr-o serie de baze de aprovizionare nu am putut ridica integral o serie de vopsele, scule și laminate, deși acestea sînt facturate, ș.a.m.d. Se înțelege că aceste neajunsuri ne creează goluri în aprovizionare, influențează negativ ritmul producției din aceste zile". (Ilie Ștefan).

...ÎNTREPRINDERII DE MAȘINI-UNELTE MEDGIDIA. „Sper să fie ultimul apel către colegii de la Medgidia – ne spune inginerul Ioan Blag, directorul întreprinderii „Metalurgica" din Buzău – care nu ne-au onorat un contract de 400 de repere (articulații pentru braț-cărucior) absolut necesare în fabricarea subansamblelor pentru tractoarele S-1500. Încă de la începutul lunii decembrie a anului trecut, noi am pregătit temeinic producția acestui an, dar iată că de 8 zile așteptăm să ne sosească de la Medgidia reperele amintite. Într-o situație critică ne aflăm și în ceea ce privește aprovizionarea cu bioxid de carbon pentru turnătorie și cu oxigen pentru sectorul subansamble – tractor. Pînă în prezent, trebuia să primim de la FABRICA DE OXIGEN BUCIUMENI peste 40 000 mc oxigen, iar de la COMBINATUL CHIMIC FĂGĂRAȘ circa 8 000 kg bioxid de carbon". Oare să nu fi aflat furnizorii în cauză că, totuși, a început un nou an? I... (Stelian Chiper).

La Întreprinderea minieră Uricani:

MAI MULT CĂRBUNE PRIN MAI BUNA FOLOSIRE A MAȘINILOR ȘI UTILAJELOR

Colectivul minei Uricani din Valea Jiului a pășit în noul an 1983 cu hotărîrea de a acționa neobosit pentru sporirea cantităților de cărbune cocsificabil puse la dispoziția industriei. Conferința Națională a partidului a pus în fața noastră sarcina de a asigura în acest an o creștere puternică a producției de cărbune. Îndemnurilor adresate nouă de secretarul general al partidului le vom răspunde minerește, printr-o muncă mai însuflețită, tot mai rodnică.

În acest an, Întreprinderea minieră Uricani are de extras peste 950 000 tone cărbune cocsificabil. Consiliul oamenilor muncii, conducerea tehnică a minei au luat din timp măsurile necesare ca, încă **din primele zile ale anului, producția de cărbune să se realizeze ritmic și la nivelul calitativ prevăzut.** În toată activitatea de pregătire a producției pentru noul an ne-am bucurat de sprijinul concret al conducerii ministerului de resort și al Combinatului minier Valea Jiului, îndeosebi în ce privește mecanizarea lucrărilor de susținere și tăiere mecanizată a cărbunelui.

Din timp, încă de anul trecut, au fost intensificate lucrările de cercetare geologică în vederea identificării a noi zăcăminte și stabilirea grosimii acestora pentru aplicarea tehnologiilor corespunzătoare de extracție. Planul prevăzut pentru lucrările de deschideri și pregătire a noi fronturi de lucru a fost realizat în întregime. Avînd condiții bune pentru extinderea mecanizării, s-a hotărît ca la sectorul II să fie introdus un nou complex de susținere și tăiere mecanizată a cărbunelui, de mare capacitate. Primul complex de acest fel și tip se află în funcțiune tot în sectorul II și a dat rezultate foarte bune. Lucrările de pregătire au fost terminate încă din anul trecut și pînă acum au și fost introduse cîteva secții din noul complex. La jumătatea lunii februarie a.c. acest utilaj va trebui să producă. Aș dori să precizez că oamenii din brigada care va lucra cu această adevărată uzină subterană, brigadă compusă din 67 de mineri, mulți dintre ei policalificați, au fost temeinic pregătiți și contribuie direct la introducerea și montarea lui în subteran.

Pe lîngă acest nou complex, care va asigura o productivitate de pînă la 20 tone cărbune pe post, vor intra în folosință noi capacități de producție: în stratul 18, bloc 3 Nord și Sud vor fi puse în funcțiune două abataje frontale și încă un abataj în blocul 5/4. Practic, începînd cu luna martie, aproape 80 la sută din producția de cărbune va fi extrasă cu mijloace de mecanizare complexă. De aceea, **acordăm toată atenția calificării corespunzătoare a celor care mînuiesc tehnica din dotare.** În acest an vor urma cursurile de calificare 600 de mineri, iar cursurile de perfecționare a pregătirii profesionale vor fi frecventate de 700 de mineri și cadre tehnico-inginerești.

Odată cu măsurile ce le întreprindem pentru intrarea în folosință a noi capacități de producție, ne preocupăm intens de **mai buna organizare a muncii, asigurarea unei aprovizionări și asistențe tehnice corespunzătoare, de folosirea deplină a timpului de lucru și reducerea absențelor nemotivate, în vederea sporirii simțitoare a productivității muncii.** Un calcul simplu ne arată că prin creșterea cu fiecare procent a productivității muncii în acest an de producție putem obține un spor de peste 48 000 tone cărbune. Valorificarea acestor posibilități depinde exclusiv de noi.

Măsuri adecvate am prevăzut și pentru reducerea consumului de energie electrică și pneumatică, precum și pentru asimilarea producerii în atelierul propriu a noi piese de schimb. Este dorința noastră, a tuturor celor ce lucrăm în mina Uricani, ca al treilea an din actualul cincinal să fie un an rodnic, bogat în realizări, în care să dăm patriei cît mai mult cărbune.

Ing. Carol SCHRETER
directorul Întreprinderii miniere Uricani

BOTOȘANI: Noi capacități în funcțiune

La Întreprinderea pentru articole tehnice din cauciuc din Botoșani au fost puse în funcțiune alte patru noi capacități de producție în care se vor realiza anual 1 250 tone garnituri presate, 100 tone garnituri profilate și 500 matrițe. Apărută în județ în anul 1980, prin intrarea în funcțiune a Întreprinderii de fire și fibre sintetice, și a primelor capacități ale Întreprinderii pentru articole tehnice din cauciuc, industria chimică botoșăneană cunoaște o continuă dezvoltare și modernizare, urmînd ca la sfîrșitul anului 1985 să dețină o pondere de aproape 10 la sută în totalul producției industriale a județului. O contribuție importantă la obținerea acestui succes a adus-o aplicarea a numeroase tehnologii și soluții moderne elaborate de Institutul Central de Cercetări Chimice București. **(Silvestri Allenei**, corespondentul „Scînteii").

Printr-o activitate bine organizată, colectivul de oameni ai muncii de la Întreprinderea de pompe din București a încheiat prima săptămînă a noului an cu bune rezultate în producție. **În fotografie:** în secția montaj ușor se finalizează un nou lot de pompe destinate industriei chimice Foto: **S. Cristian**

ÎN AGRICULTURĂ

Pămîntul nu se poate întinde, dar poate și trebuie să devină mai productiv!

VÎLCEA

Terenuri aride, în pantă, sînt transformate în soluri fertile

Centrul-etalon a prins contur – activitatea se desfășoară intens

La ieșirea din Rîmnicu Vîlcea spre Horezu, pînă dincolo de apa Govorei, pe o distanță de aproape 20 km, există un versant cu inclinații variabile, puternic afectat de eroziune. Tocmai acest deal, care face parte din perimetrul „agricol" al Stațiunii de cercetare și producție pomicolă, al întreprinderii agricole de stat și al cooperativelor agricole Rîmnicu Vîlcea și Mihăești, urmează să devină „centrul-etalon" de combatere a eroziunii în întreg județul Vîlcea. Întins pe aproape 1 200 hectare, acest deal pe care nu cresc acum decît măracinișuri a fost străbătut cu pasul de proiectanții, executanții lucrărilor de îmbunătățiri funciare și de specialiștii unităților agricole beneficiare, stabilindu-se tot ce trebuie realizat pentru aducerea acestor suprafețe în circuitul agricol. Ce s-a hotărît? Într-o perspectivă apropiată, acest deal — ai Căzăneștilor, cum i se spune — va cuprinde 264 hectare teren arabil pentru culturi cerealiere, 366 hectare cu plantații pomicole și peste 500 hectare de pășuni și fînețe cu posibilități de ameliorare spre a putea deveni pășuni arabile.

Străbatem o parte din cele 115 hectare unde s-a trecut la drenarea numeroaselor izvoare și a apelor de suprafață, la executarea lucrărilor de modelare și fertilizare a terenului. Deși timpul este friguros, aici se lucrează intens: trei tractoare execută operațiile de nivelare, șase cupluri cu remorci fac fertilizări cu îngrășăminte organice, două tractoare sapă gropi în vederea plantării pomilor.

Pe aceste parcele, dealtfel, au și început experiențele factoriale prin care se urmăresc densitatea, condițiile de fertilizare, metodele de pregătire a terenurilor, sistemele de cultură. Ne sînt înfățișate cîteva terase cu lățimi pînă la 45 metri, a căror înclinație este de numai 8 la sută, terenul avînd o pantă generală de peste 20 la sută. De asemenea, au fost trasate platformele tehnologice la distanțe de 12—15 metri, printre rîndurile de pomi, orientate pe direcția curbelor de nivel, pe ele urmînd să circule mașinile agricole pentru combaterea dăunătorilor, pentru transporturi. În cazul fertilizării acestor terenuri considerăm oportun să prezentăm și o bună experiență dobîndită în județul Vîlcea. Principala sursă de îngrășăminte organice o constituie nu fermele zootehnice din vecinătate, ci... stația de epurare biologică a municipiului-reședință de județ. Nămolurile de la stația respectivă prezintă calități deosebite de fertilizare.

Deși au trecut cu puțin peste trei luni de la declanșarea acestei ample acțiuni, cadrul organizatoric de desfășurare a lucrărilor în „centrul-etalon" de combatere a eroziunii solului din județul Vîlcea a prins contur precis. După cum ne spune dr. ing. Ion Botu, secretarul științific al Stațiunii de cercetare și producție pomicolă — stațiunea fiind desemnată să coordoneze realizarea întregului complex de lucrări antierozionale din cadrul centrului-etalon — în unitate a fost înființat și un laborator care să studieze problemele legate de ameliorarea terenurilor, unde, pe lîngă cercetători, sînt cooptați specialiști din unitățile agricole interesate în executarea unor astfel de lucrări.

Organizarea unui astfel de „centru-etalon" a fost impusă de condițiile naturale din județul Vîlcea, unde peste 70 la sută din suprafață este situată pe pante cuprinse între 8 și 45 la sută. Multe terenuri în pantă se află de multă vreme într-un stadiu avansat de erodare și deci au un potențial productiv mic. An de an, pe baza unor importante fonduri de investiții alocate de stat, au fost executate numeroase lucrări de îmbunătățiri funciare, dar nu s-a reușit încă să se pună capăt fenomenelor de eroziune create de capriciile naturii și uneori chiar de oameni. Aceasta, datorită, în primul rînd, faptului că forțele erau dispersate pe mari suprafețe, fără a se rezolva unitar problemele întregului bazin hidrografic. Ce se întreprinde aici, în ce măsură se aplică experiența valoroasă a Stațiunii centrale de cercetări pentru combaterea eroziunii solului din Perieni — Vaslui?

„Un colectiv de cinci ingineri din unitățile agricole de profil din județul nostru — ne spune ing. Alexandru Duță, directorul Stațiunii vîlcene de cercetare și producție pomicolă — am lucrat o bună perioadă de timp la Perieni, unde am învățat din experiența colegilor noștri de acolo. Pe această bază a fost elaborat programul județean de combatere a eroziunii solului. Un lucru ne este limpede. În cazul județului Vîlcea, sistemul de lucru de la Perieni nu poate fi preluat integral, ci, datorită condițiilor specifice, el trebuie completat cu măsuri de protecție a terenurilor în pantă, adecvate condițiilor locale. Desigur, obligatorii sînt nivelarea și modelarea suprafețelor în pantă pe direcția curbelor de nivel, folosirea benzilor înierbate și a culturilor perene ca mijloc sigur pentru atenuarea vitezelor de scurgere a apei pe versanți. Spre deosebire de Perieni însă, în Vîlcea solul este format din argile și marne. La noi solurile sînt grele, au permeabilitate redusă — și aceasta în condițiile în care regimul precipitațiilor este, în medie, de 700 ml pe an, superior celui din Vaslui. Coroborînd volumul precipitațiilor cu natura solului vîlcean, se înțelege că scurgerile de ape pe versanți și antrenarea stratului de suprafață sînt mult mai mari. De aici rezultă necesitatea aplicării de măsuri adecvate pentru atenuarea scurgerii apelor pe terenurile în pantă. În acest scop, ne-am propus să introducem canalele de coastă cu un sistem de colectare a debitelor minime prin rețea de debușare trasată la limita drumurilor principale de acces. Aceasta nu va complica nici organizarea teritoriului, nici exploatarea agricolă a terenurilor".

„Din cele 10 000 hectare de terenuri în pantă, cîte urmează a fi amenajate antierozional pînă în anul 1985 — ne relata, în încheierea investigației noastre ing. Pantelimon Zoriliescu, directorul direcției agricole județene — peste 5 400 hectare, cu un grad accentuat de eroziune și cu pante medii de peste 25 la sută vor fi plantate cu pomi fructiferi, respectîndu-se tehnologiile stabilite la Stațiunea centrală din Perieni cu care, dealtfel, vom lucra în strînsă colaborare. Restul terenurilor vor fi introduse în circuitul productiv în funcție de panta lor — fie ca terenuri arabile, fie ca pășuni cultivate".

Responsabilitatea și amploarea cu care se desfășoară lucrările de combatere a eroziunii solului pe terenurile colinare ale județului Vîlcea arată că și aici s-a înțeles temeinic importanța valorificării superioare a fondului funciar. Sporirea producției agricole pe terenurile situate în pantă la nivelul prevăzut în documentele de partid și de stat este cu putință numai prin ameliorarea și creșterea potențialului lor productiv. Este bine că, înțelegîndu-se clar această cerință, în Vîlcea s-a trecut încă de la începutul anului la executarea unor ample lucrări de îmbunătățiri funciare, acțiune la care sînt chemați să participe toți locuitorii satelor.

Ion STANCIU
corespondentul „Scînteii"

IALOMIȚA

Lucrările de îmbunătățiri funciare continuă și iarna

În unitățile agricole de stat și cooperatiste din județul Ialomița se acționează pentru asigurarea condițiilor necesare cultivării în 1983 a fiecărui metru pătrat de pămînt. După cum se știe, în ultimii ani, datorită bălților apelor și altor cauze, importante suprafețe au rămas necultivate sau au dat producții cu mult sub posibilități. În urma inventarierii terenurilor nefolosite, au fost găsite noi posibilități de creștere a suprafeței arabile: porțiuni de pămînt situate de-a lungul canalelor de irigații și desecări, drumuri inutile, livezi și vii îmbătrînite și cu randament scăzut etc.

Terenurile cîștigate pentru agricultură, degradate în trecut datorită bălții apelor și excesului de umiditate sînt fertilizate cu îngrășăminte naturale și chimice. Zilnic, pe terenurile cooperativelor agricole și în întreprinderile agricole de stat din consiliile agroindustriale Balaciu, Grivița, Cocora, Gîrbovi, Slobozia, Țăndărei, Urziceni și Fierbinți se transportă 100—150 tone gunoi. „Cu ajutorul a 35 de atelaje transportăm gunoi pe terenurile sărăturate — ne spune tovarășul Gheorghe Ghiță, președintele C.A.P. Munteni Buzău. După cum se lucrează acum, nu se poate să mai rămînă palmă de pămînt care să nu dea rod". Și la C.A.P. Colelia 800 hectare au suferit de pe urma bălților și excesului de umiditate. Pentru ameliorarea lor se lucrează sub conducerea președintelui unității, Liță Stoica, și a inginerului șef, Constantin Nistor. La transportul îngrășămintelor naturale sînt folosite, zi de zi, 30 de atelaje. Tot aici 30 de cooperatori adîncesc rigolele și șanțurile de desecare.

Printre unitățile din nordul județului Ialomița, în care bălțile și excesul de umiditate au împiedicat realizarea de producții mai mari, se numără cooperativa agricolă din Cocora. Președintele consiliului agroindustrial Cocora, Aurel Elefterescu, ne relata că atît la Cocora, cît și la Grindu, Reviga, Rovine și în alte cooperative agricole se lucrează intens la decolmatarea canalelor de desecare, curățarea și adîncirea șanțurilor și rigolelor, la fertilizarea terenurilor. La C.A.P. Cocora se aplică fosfogips și gunoi de grajd, lucrare la care participă 60 de cooperatori și se folosesc 30 de atelaje.

Încă de pe acum se acționează pentru cultivarea integrală a unor importante suprafețe din perimetrul celor 140 000 hectare amenajate pentru irigat. Pe marginea celor 880 km canale de irigații și 1 800 km canale de desecare, multe hectare au fost invadate de ciulini și buruieni. Pentru valorificarea acestor terenuri, pe baza unui program întocmit de organele județene, sînt defrișate și nivelate suprafețele de pe marginea canalelor în vederea cultivării lor. Emil Radasov, inginer șef al Întreprinderii de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Ialomița, care ne-a furnizat explicațiile necesare la fața locului, a ținut să remarce că, în această perioadă, întreg personalul muncitor din întreprindere și din cadrul sistemelor are sarcini și răspunderi bine stabilite, au fost fixate termene precise pentru fiecare lucrare. Se urmărește înlăturarea infiltrațiilor ce scoteau din circuitul agricol, prin bălțiri și exces de umiditate, sute de hectare. S-a trecut și la curățarea de vegetație a celor 590 km de canale, lucrare executată pînă în prezent pe 300 km. Concomitent se face decolmatarea, se înlocuiesc dalele care nu mai pot fi reconditionate. Pentru înlăturarea bălților și a excesului de umiditate de pe terenurile mai joase, încă din această perioadă s-a trecut la săparea de rigole, racordate la canalele de desecare. Așa se procedează în cooperativele agricole Grindu, Cocora, Munteni Buzău, Balaciu, Sfîntu Gheorghe, Cosîmbești și Ciulnița.

Potrivit planului, executarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare trebuie să continue și iarna. Or, în sistemele de irigații Bordușani, Țăndărei, Amara și Căzănești, unde Trustul de construcții pentru îmbunătățiri funciare București are sarcina de a efectua o serie de lucrări, există încă risipă de pămînt. În aceste zone, multe șanțuri au rămas neastupate, pe teren pot fi întîlnite gropi pentru hidranți, tuburi, dale, utilaje. Sporirea recoltelor în 1983 impune încă de acum, la începutul anului, eforturi mai susținute din partea tuturor oamenilor muncii din satele județului, a unităților specializate cărora la revin sarcini privind executarea de lucrări pentru agricultură, pentru a asigura ca fiecare metru pătrat de pămînt să rodească din plin.

Mihai VIȘOIU
corespondentul „Scînteii"

Aprovizionarea la timp și în bune condiții

(Urmare din pag. I)

de consum aprobate, fără însă a se apuca serios de treabă, fără a pune la lucru specialiștii pentru a găsi și aplica soluțiile necesare pentru reducerea consumurilor materiale. O dovadă grăitoare că avem posibilități mari în această privință o reprezintă experiența dobîndită în industria ușoară și în industria lemnului și materialelor de construcții, în care — la intervenția directă și din indicațiile concrete ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — au fost aplicate o serie de soluții prin care se obțin diminuări de consum de ordinul a 25—35 la sută la materiile prime de bază.

Aș dori să mă opresc asupra citorva domenii în care, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, cu ministerele economice, ne revine sarcina să acționăm pentru transpunerea în practică a unor soluții stabilite pe diferite ramuri și sectoare. Astfel, în domeniul metalului, după cum este cunoscut, se va trece la laminarea profilelor, tablelor și țevilor la grosimi din zona toleranțelor negative, ceea ce va permite să se obțină economii de circa 225 mii tone metal. Importanța economică a laminării la grosimi mai mici poate fi ilustrată prin aceea că, de exemplu, producția de autoturisme prevăzută în plan va fi realizată cu o economie de circa 6 mii tone tablă subțire, cea de vagoane de marfă cu economii de 12 mii tone, iar construcțiile navale cu peste 14 mii tone tablă mijlocie și groasă mai puțin. Pentru a realiza programul de laminare la toleranțe negative trebuie însă să se asigure, pe baza unui program coordonat cu toți furnizorii, necesarul de cilindri de laminor la cotele dimensionale revăzute. Mă refer atît la cilindri de laminor noi care vor fi produși, cît și la cei vechi ce vor fi recondiționați. De soluționarea acestei probleme ne preocupăm în prezent cu toate forțele. Tot în domeniul metalului, referindu-ne de această dată la oțelurile aliate, este avută în vedere o diminuare a consumului la mărcile aliate cu nichel și creșterea ponderii oțelurilor feritice. În această privință acționăm în colaborare cu ministerele economice, cu institutele de specialitate, pentru revederea specificațiilor și includerea în programele de fabricație a siderurgiei, în repartiții și contracte, a gamei sortimentale revăzute. Măsurile în acest domeniu sînt de extremă urgență, ținînd seama că pe această cale este prevăzut să se economisească în acest an circa 2 400 tone nichel din import, comparativ cu prevederile inițiale de plan.

Construcțiile de mașini urmează să realizeze însemnate reduceri de consumuri, îndeosebi prin reproiectarea produselor și modernizarea tehnologiilor, perfecționarea proceselor de debitare a materialelor, utilizarea laminatelor la toleranțe negative, creșterea coeficientului de utilizare a metalului la peste 91 la sută. Toate acestea trebuie să asigure importante economii de laminate, de ordinul a peste 400 mii tone pe an. Este o sarcină cu totul deosebită, care aparține nu numai constructorilor de mașini, ci și nouă, care, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării și Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, avem datoria de a efectua analize concrete, în întreprinderi, pe produse, în vederea stabilirii căilor și soluțiilor menite să concretizeze aceste reduceri de consumuri. Desigur, în mod deosebit ne revine sarcina de a asigura o aprovizionare corespunzătoare din punct de vedere al sortimentelor necesare de materiale, dar în același timp de a controla și a acționa pentru aplicarea în fiecare unitate a programelor stabilite pentru reducerea consumurilor și încadrarea în normele aprobate.

— În cadrul problematicii mari a încadrării în normele de consum aprobate, o importanță cu totul deosebită o are raționalizarea severă a consumurilor energetice, domeniu în care și ministerului dv. îi revin răspunderi deosebite. Cum acționați în această privință?

— Pornind de la sarcinile stabilite de conducerea partidului, o atenție specială acordăm reducerii mai accentuate a consumurilor energetice prin **revederea normelor de consum de combustibil, carburanți, energie electrică și termică,** economisirea resurselor energetice în toate sectoarele de activitate. De fapt, pe această cale, precum și prin dezvoltarea mai puternică a surselor energetice din țară, **trebuie să se acopere din resurse interne în acest an peste 90 la sută din necesarul de combustibil și energie.** Însemnătatea economică a sarcinilor de reducere a consumului în acest domeniu poate fi elocvent ilustrată prin aceea că **la o creștere a venitului național de 5 la sută față de anul trecut și a producției-marfă industriale cu 6,6 la sută, consumurile energetice sporesc cu cel mult 2,7—2,8 la sută.** Desigur că hotărîtoare pentru încadrarea în consumurile energetice sînt măsurile care se adoptă în unitățile productive: încărcarea optimă a capacităților, evitarea întreruperilor în procesele mari consumatoare de combustibili, mai ales din industria chimică și industria energiei electrice, care au determinat în trecut importante depășiri ale normelor de consum energetice.

Iată însă și cîteva din acțiunile pe care le întreprindem direct pentru sprijinirea înfăptuirii acestor sarcini. În primul rînd trebuie să veghem ca **în toate unitățile să fie actualizate bilanțurile energetice, să fie identificate toate căile de eliminare a pierderilor, de recuperare a resurselor energetice refolosibile.** De asemenea, vor trebui finalizate în cel mai scurt timp măsurile pentru trecerea centralelor termice de pe combustibil lichid pe cărbuni, ținînd seama că în acest an consumul de păcură pentru încălzit se reduce față de consumul din 1982. În domeniul transporturilor este necesar să asigurăm condițiile materiale pentru ca autocamioanele de transport marfă să circule numai cu remorci, soluție care asigură importante economii de carburanți.

— În structura resurselor materiale de bază ale economiei pentru realizarea producției planificate pe acest an, un loc important îl ocupă materialele refolosibile. Prin lege, sarcini deosebite în privința colectării și reintroducerii în circuitul economic a acestor resurse revin Ministerului Aprovizionării. Care sînt principalele probleme care vă reținatenția în acest domeniu?

— După cum este cunoscut, în domeniul resurselor refolosibile am trecut de la faza incipientă, a tatonărilor, **la crearea și dezvoltarea unei adevărate industrii a reciclării,** asigurînd astfel, din surse interne, ce ne sînt cel mai la îndemînă, importante cantități de materii prime valoroase. În anul 1982 au fost obținute pe această cale cu 17 la sută mai multe resurse materiale decît în 1981, reprezentate de însemnate cantități de oțel, metale de aliere, metale neferoase, material lemnos, hîrtii-cartoane, anvelope, materiale textile, mase plastice și multe altele. În acest an, programul aprobat de Conferința Națională prevede măsuri pentru a intensifica recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile, mobilizînd în mai mare măsură rezervele de care dispunem în economia națională. Nu doresc să dau prea multe cifre privind recuperările, aș dori numai să subliniez **o schimbare calitativă ce apare în acest an, și anume creșterea refolosirii ca atare a materialelor.** Astfel, vor fi reutilizate fără a fi retopite circa 350 mii tone capete și șraifuri de laminate feroase, peste 11 mii tone metale neferoase, 110 mii tone cărămizi refractare, 9 000 tone produse din polietilenă, peste 200 mii anvelope reparate fără resapare și altele, asigurînd o eficiență mult sporită reutilizării resurselor. În mod deosebit va crește volumul de piese și subansamble recuperate și reconditionate, rezultate din activitatea de reparații și dezmembrări și care vor asigura circa 25 la sută din necesarul total de piese, ceea ce va permite nu numai economisirea de materiale și manoperă, ci și degrevarea unor capacități de producție pentru realizarea de piese noi. În fața noastră stă în primul rînd sarcina de a organiza mai bine activitatea de recuperare atît din întreprinderi, cît și de la populație prin dezvoltarea rețelei de centre și puncte de colectare a centralei de profil din subordinea Ministerului Aprovizionării. Mai sînt situații în care diverse categorii de deșeuri sînt amestecate, degradate sau chiar aruncate la gropile de gunoi. Ne propunem să asigurăm, printr-un control exigent, sortarea materialelor refolosibile la fiecare loc de muncă, să urmărim pregătirea corespunzătoare a acestora, astfel încît să poată fi valorificate cu eficiență maximă. Avem, de asemenea, prevăzute acțiuni de sprijin și de urmărire a punerii în funcțiune a obiectivelor de investiții prevăzute în plan, care sînt destinate valorificării materialelor refolosibile și în mod deosebit în sectoare rămase în urmă, cum ar fi utilajele pentru presarea și brichetarea metalelor în construcția de mașini și în unitățile de colectare, pentru prelucrarea maselor plastice, a materialelor textile, recuperarea unor substanțe din halde și iazuri miniere etc. În sfîrșit, trebuie să amintesc sarcinile ce rezultă pentru unitățile care efectuează demolări de construcții și care trebuie să recupereze în totalitate materialele refolosibile — cărămizi, tîmplărie, țevi, tablă, diverse materiale de instalații — resurse ce vor fi alocate prin repartiții pentru lucrările de întreținere și de reparații, economisind astfel resurse noi.

Convorbire realizată de
Cornelia CĂRLAN

COLOCVIILE Scînteii
Dezbateri ideologice ● literar-artistice ● de istorie

VALORILE CULTURII SOCIALISTE

Omul, societatea căreia îi aparține, își afirmă identitatea inconfundabilă prin valorile ce le creează și pe care le așază la temelia existenței sale. Produs prin excelență al minții umane, valorile se instituie ca un tezaur în continuă sporire. Constituirea sistemului de valori presupune, prin chiar istoricitatea sa, o neîntreruptă acțiune de identificare și clarificare, un proces continuu de acumulare și sinteză, o permanentă îmbogățire și primenire, stăruitoare eforturi de potențare a multiplelor semnificații cognitive și afective, estetice și morale. Caracterul deschis, marea diversitate a componentelor sistemului fac necesară o continuă acțiune de conservare a valorilor constituite, de relevare și impunere a celor noi. Pentru ca această acțiune — la rîndul său specific umană și socială — să se desfășoare după criterii științific determinate, să nu degenereze în confuzie și lipsă de criterii, ea trebuie să tindă cu deplină responsabilitate spre dezvăluirea substanței obiective a valorilor. Analizarea căilor și mijloacelor de atingere a acestor deziderate își propune și dezbaterea de față.

La colocviile de azi ale „Scînteii" participă : prof. dr. **Dumitru GHIȘE,** prof. dr. **Ion TUDOSESCU, Ion FRUNZETTI,** cercetător dr. **Maria COBIANU-BĂCANU,** dr. **Dumitru MATEI** și **Al. SĂNDULESCU.**

Permanență și înnoire – o condiționare dialectică

DUMITRU GHIȘE : Existența valorilor, modul lor de a fi nu pot fi concepute, e limpede, decît în strînsă legătură cu omul, cu cel ce creează sau determină aceste valori, cu activitatea lui teoretică și practică, cu lumea umană, adică istorică, spațio-temporală în care acesta trăiește. Lumea valorilor este lumea creată de om, e mirabila lume a civilizației și culturii, cea de-a „doua natură" pe care omul și-a construit-o, nu împotriva naturii propriu-zise, ci în consens cu ea și înăuntrul ei. În acest caz, să fie oare valorile legate numai de subiectivitatea umană ? Negarea caracterului absolut al valorilor se identifică cu afirmarea relativității și subiectivității lor totale ?

O privire mai atentă a lucrurilor este în măsură să ne arate că **valorile, indiferent de domeniul din care fac parte, atît prin geneza și funcționalitatea lor, cît și prin modul cum evoluează, se transformă, se integrează într-un sistem sau intră în conflict cu el, sînt, deopotrivă expresia esenței general-umane și, totodată, a istoricității omului.** În romanele lui Balzac realitatea transpare ca într-o carte de istorie, dar, dincolo de ea, de ceea ce e trecător, e prezentă și „natura umană", ceea ce e peren în om. Valorile sînt, în această privință, nodul în care se întretaie eternul cu efemerul, obiectivul cu subiectivul, durata „pură" cu durata istorică, absolutul cu relativul ! Tot ceea ce e valoros, tot ceea ce e valoare e, în egală măsură, fiica timpului în care s-a născut și a permanenței umane, a omului ca specie. Ele sînt, concomitent, și absolute, și relative. Țesute din obiectivitate și subiectivitate, deopotrivă, valorile autentice nu scapă nici ele, de-a lungul timpului, de o anumită mișcare, de unele creșteri sau descreșteri, de o anumită fortificare sau uzură. Chiar modul valorilor de a exista și funcționa în durată e diferit. Gradul lor de „perisabilitate" sau, mai exact, durata lor e diferită cînd e vorba de valorile economice în raport cu cele etice, de valorile științifice sau artistice. „Permanența" valorilor nu se confundă, așadar, cu caracterul lor absolut, după cum ar fi o eroare ca relativitatea lor să fie identificată cu relativismul. Din această dialectică a continuității și discontinuității decurge și posibilitatea unor judecăți de valoare diferențiate, chiar a unei diversități de opinii asupra unor valori în curs de cristalizare. Relativitatea valorilor implică și o relativitate a judecății de valoare. Dar, așa cum am văzut, relativitate înseamnă istoricitate, nu arbitrar și subiectivism.

ION TUDOSESCU : Se vorbește azi mult despre o **criză a valorilor,** pusă în legătură directă cu criza politică și socială din lumea capitalistă. Aceste aprecieri nu pot fi însă considerate valabile pentru sistemul nostru de valori, care prin dezvoltarea pe care o cunoaște ne îndreptățește să vorbim de un **optimism axiologic.** Și dacă recunoaștem că nu există conștiință fără valori trebuie să admitem și ideea că formele conștiinței nu sînt întotdeauna aceleași cu cele ale culturii. De pildă, valorile impuse cîndva de religie au putut fi înlocuite pe măsură ce gîndirea rațională și-a afirmat tot mai mult valorile, prin situarea omului în prim-planul creației. Dar dacă aceasta s-a produs ireversibil, rămîn mai departe vii valorile mitice. Nașterea de mituri, de mituri laice, este un proces permanent. Acele popoare care nu mai au mituri nu vor rezista spiritual de-a lungul vremurilor, așa cum în istoria omenirii s-au pierdut popoare care și-au pierdut cultura. Și, să mai adăugăm, sistemul de valori al unui popor se constituie nu numai din valorile culturale — poate totuși cele mai stabile — ci și din valori materiale, științifice și tehnice, morale și de drept.

MARIA COBIANU-BĂCANU: Mi se pare deosebit de important să cunoaștem și să integrăm revoluția tehnico-științifică contemporană în sistemul de valori al României socialiste, pentru simplul motiv că această revoluție modifică însești temeiurile ontologice ale societății. Între cultură și progresul științific și tehnic contemporan există multiple raporturi de interdependență, de interacțiune cu implicații complexe, de lungă durată asupra vieții sociale, ca și asupra personalității umane — factor activ, dinamic în creația culturală, științifică și tehnică.

Ceea ce distinge actualul progres în știință și tehnică de toate celelalte progrese înregistrate pînă acum este faptul că el schimbă din temelii nu numai poziția omului în sistemul forțelor de producție, transformîndu-l din apendice al mașinii în stăpîn al ei, creator, demiurg al procesului de muncă și de producție, dar și poziția culturii în viața societății. **Dezvoltarea culturală devine una din condițiile dezvoltării continue a societății.** Din apanaj al unei elite, al unei infime minorități, cultura ca summum al cunoașterii umane, sistem de cunoștințe general-umane devine o nevoie, un atribut obligatoriu pentru majoritatea oamenilor angajați în sistemul tehnicii moderne, dobîndind un nou statut și o nouă funcție. În trecut, cultura în această concepție își îndeplinea misiunea numai prin citeva exemplare ale societății ; în zilele noastre, mai ales în sistemul relațiilor socialiste, cultura este accesibilă și servește majorității pentru a o transforma în factor activ, creator în activitatea productivă, de organizare sau de conducere.

Societatea — locul împlinirii personalității umane

DUMITRU GHIȘE : **E limpede că ierarhia de valori a unei societăți nu e incrementă.** Ea cunoaște, în procesul cristalizării ei, mutații permanente, inevitabile schimbări și perfecționări. Datorită creativității umane, datorită muncii, apar mereu noi și noi valori. Inscrierea lor pe orbitele unei ierarhii obiective nu se face lin și nici spontan. Nu de puține ori ele se impun doar după trecerea timpului, după numeroase și vii dispute. Sînt cunoscute atîtea cazuri cînd așezarea valorilor în constelația lor firească a trebuit să aștepte decenii la rînd, chiar secole. Dar, în cele din urmă, ele s-au impus. Căci valorile nu sînt țesute numai din subiectivitate ! Ar mai fi de observat, totodată, că recunoașterea valorilor, impunerea, ca și funcționarea lor nu pot avea loc decît în cîmpul social. Numai cînd se impun ca atare în colectivitatea socială ele pot să răspundă și răspund unor trebuințe sociale. În acest fel ele se manifestă ca avînd și un caracter normativ.

Din toate cele spuse rezultă, cred, cu claritate că întrucît valorile nu se impun automat în viața socială, ele trebuie ajutate, în mod responsabil, să-și croiască drum spre orbita ce le este proprie. În acest travaliu critic de recunoaștere și impunere a valorilor, responsabilitatea fiecăruia este cu atît mai mare cu cît există riscul ca, în orice moment, ceea ce ține de relativitatea și subiectivitatea valorii să fie dilatat pînă la punctul în care să se transforme în relativism și subiectivism.

ION FRUNZETTI : Fără îndoială, o valoare nouă poate întîmpina rezistență înainte de a fi acceptată. Valorile cunosc și ele un proces de asimilare, parte integrantă a procesului formativ-educațional al unei societăți. De aceea este o obligație a noastră, a culturii, a criticii să formăm oamenilor, mai ales tinerilor, un sistem de valori, să-i ajutăm să-și formeze criterii, să aleagă criterii dintr-un sistem unic de valori. Facem acest lucru în școală, în facultate, cu diverse alte prilejuri, deci în cadru instituționalizat, însă de mare importanță în selectarea valorilor rămîne educația neintenționată, contactul nemijlocit cu opere reprezentative. Nu mai putem vorbi ca în Renaștere de un om integral care să știe din toate cîte ceva, ci, dimpotrivă, cerem cuiva specializare, îl obligăm să știe totul despre ceva. **Valorile care pot socializa individul sînt valorile acceptate de individ.** Fiecare cultură caută să asocieze socializarea valorilor cu individualizarea lor. De aici se degajă ideea că **sistemul de valori al culturii noastre socialiste reprezintă un summum în care intră atît valorile create în trecut, adică moștenite, cît și cele care se creează sub ochii noștri, contemporane.** Punerea în lumină a culturii naționale este o cerință de la care nu ne putem abate și, în consecință, și criteriile folosite trebuiesc bine analizate.

DUMITRU MATEI : Complexitatea și marea diversitate problematică a cercetării și integrării fondului național de valori în procesul edificării spiritualității socialiste nu a fost încă desfășurată, în toate direcțiile, sub toate aspectele și în toate domeniile (filozofie, estetică, etică, sociologie, drept etc.), discuțiile se polarizează, aproape în exclusivitate, în jurul problemelor moștenirii literare și artistice (artele plastice). O analiză mai atentă a discuțiilor purtate în ultima vreme pe această temă arată însă că întrebări noi și unghiuri inedite de abordare nu au apărut. În cîmpul cercetării, în schimb, s-au produs anume deplasări care reclamă aducerea lor în discuție.

În ceea ce privește criteriile valorificării moștenirii literare, criticii și istoricii literari spun că sînt destule. Avem, așadar, o multitudine de criterii. De acord. Sînt însă întotdeauna aplicate corect ? Am să iau un exemplu : echivalarea actului valorizator cu actul imprimării integrale a textelor literare. Această echivalare, după convingerea mea, generează multe neînțelegeri și tensiuni. Ea acaparează și consumă multe energii. Echivalarea la care mă refer aduce în prim plan o dublă exigență : pe de o parte, exigența izvorîtă din caracterul valorii estetice care cere să fie privită ca un tot organic și indestructibil, știut fiind că orice intervenție în structura ei o dezechilibrează și o anulează în valoare, iar, pe de alta, exigența izvorîtă din principiul sociologic al educației estetice. Contrapunerea rigidă a uneia față de celelalte a generat un adevărat cîmp de supralicitări.

AL. SĂNDULESCU : Problema moștenirii constituie, cum se știe, una dintre direcțiile majore ale politicii partidului în domeniul culturii, ea raportîndu-se la însăși existența noastră spirituală milenară, la tradițiile naționale progresiste, pe temeiul cărora se edifică noua cultură socialistă. Nu o dată, în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost omagiate operele unor străluciți exponenți ai geniului nostru național, ca Mihai Eminescu sau George Enescu, și s-a afirmat inaltul principiu potrivit căruia constructorii noii societăți din România de azi au datoria de a scoate la lumină și a păstra tezaurul cultural-artistic, de a-i spori valorile inestimabile, continuîndu-le spiritul de iubire de țară, de libertate și dreptate socială.

În opera de valorificare a moștenirii clasice trebuie să ținem seama întotdeauna de condițiile social-istorice, fără de care am risca exagerări și erori de apreciere, cum s-a întîmplat în perioada proletcultismului. Nu putem cere scriitorilor de acum o sută sau două de ani să fi avut concepțiile materialismului dialectic și să-i acuzăm că n-au înțeles o anumită problemă socială, pe care noi înșine abia dacă am înțeles-o în zilele noastre. **Datoria cercetătorului este să explice și să interpreteze, folosindu-se de toate metodele care-i stau la îndemînă,** spre a pune în evidență **valoarea.** Și la marii scriitori ea prevalează covîrșitor asupra eventualelor tendințe retrograde, pe care, de asemenea, nu trebuie să le ignorăm, dar trebuie să le înfățișăm ca rezultat al unei analize temeinice a condițiilor concrete în care a fost creată opera, al unui examen profund al operei înseși în ansamblul ei. Istoria noastră literară, mai ales din ultima decadă și jumătate, a demonstrat, cel puțin în liniile ei mari, că lucrează în direcția acestui spirit creator. Sigur că mai rămîne încă destul de făcut și de făcut mai bine.

Obiectivitatea criticii și criteriile valorii

ION FRUNZETTI: Am vorbit mai înainte de necesitatea de a se opera în cîmpul valorilor cu un sistem de criterii temeinic argumentat, pe cît posibil cît mai obiective. Să nu subestimăm însă nici dimensiunea subiectivă în cercetarea valorilor. Ceea ce însă nu putem în nici un fel să ignorăm este faptul că **recunoașterea valorilor, oricît de generoasă ar fi, riscă să rămînă un simplu joc fără valorificarea lor etică, fără o implicare directă în dezvoltarea civilizației societății noastre.**

MARIA COBIANU-BĂCANU : Problema nu o punem ca pe o problemă teoretică, ci mai degrabă ca o problemă practică, educațională, la care sînt chemați toți factorii modelatori umani spontani și organizați, informali și formali. **Prin cultul pentru valori semnificăm necesitatea de a accentua mai mult respectul pentru valori, a inoculării valorilor specifice socialismului în amplul și multiplul proces de educație socială.**

Cercetările de teren pe tema raportului dintre cultură și progresul științific și tehnic contemporan, realizate pe subiecți din întreprinderi industriale din București și Brăila, au scos în relief cu pregnanță un decalaj între învățarea de tehnologii și învățarea de valori. Mai ales la generația tînără se constată discrepanță între nivelul relativ ridicat de calificare, profesionalizare, cultură generală și gradul relativ scăzut de apreciere valorică a muncii și rezultatelor ei, a omului muncii. Nevoia de a munci — în acest context munca fiind considerată valoarea primordială — de a se exprima în muncă în mod preponderent ca domeniul fundamental de manifestare umană, nu a devenit o valoare pentru toți. În viața de muncă a unora — pentru că această stare de lucruri nu caracterizează toți tinerii și nici pe toți din cei intrați în raza studiului — deși bine calificați, se observă dezinteres, apatie, superficialitate. Pregătirii profesionale nu îi corespunde și o pregătire umană, valorică corespunzătoare. Însușirea de cunoștințe și deprinderi profesionale nu s-a realizat simultan cu formarea de trăsături de caracter, de însușiri umane. Procesul instructiv-informativ nu a avut ca armătură procesul educativ-formativ, primul luînd-o înaintea celui de-al doilea. Cu transmisia de cunoștințe și informații nu s-au transmis și valori, deprinderi de comportament profund ancorate valoric.

DUMITRU MATEI: Aflată în fața unor ample sinteze — dovadă că în ultimul timp se vorbește nu numai de valorificarea moștenirii literare, dar, tot mai insistent, despre urgența elaborării unei istorii a literaturii române contemporane **— critica și istoria literară trebuie să-și asume răspunderi de extremă importanță : în ceea ce privește fundamentarea lor metodică, estetică și filozofică și, de asemenea, în asigurarea climatului spiritual în care elaborarea unor atari sinteze de anvergură poate avea loc.** Pentru că, iată, în publicistica literară se manifestă o anume stare de intoleranță și de suspiciune, o vizibilă deplasare a accentelor de la exigențele de principiu filozofic, politic și ideologic, de la interesele literaturii în genere, la interese și afinități particulare. Această împrejurare se poate răsfrînge și asupra efortului de valorificare a sistemului nostru de valori. Se emite, și în acest cadru de preocupări, pretenția supremației de grup, pretenția proeminenței unuia asupra altuia (Gherea, mai de mult, aducea vorba de „cumetrii" și „cîrdășii" literare), astfel încît ceea ce valorifică un grup este imediat pus sub semnul întrebării și repudiat de celălalt. Cum s-ar zice, valorificăm pe „căprării", fiecare cu textul său, și cu filozofia sa.

DUMITRU GHIȘE : Atît problemele teoretice, cît și cele practice relevate aici dovedesc că reala cunoaștere a sistemului de valori al societății noastre cere un studiu mai aprofundat, pluridisciplinar. Să nu uităm că și noi, cei ce sîntem chemați să realizăm aceasta, avem încă o serie de carențe de ordin teoretic ; sînt de semnalat încă și confuzii de valori și de terminologie, un „galimatias verbal" care ascunde multe lacune de informație și de gîndire ; există încă tendința de a prelua totul, fără spiritul critic necesar. În activitatea concretă, alături de realizări foarte importante, le-aș spune fundamentale, se manifestă încă deficiențe atît în programele ce le alcătuim, cît și în ceea ce privește conduita morală, moralitatea însăși, unde mai sînt și năravuri păgubitoare oricărei culturi. Să ne propunem să avem un spirit critic mai activ.

Cultura nu poate progresa fără un spirit critic activ, întemeiat pe criterii științifice obiective.

Dezbatere organizată de
Emil VASILESCU

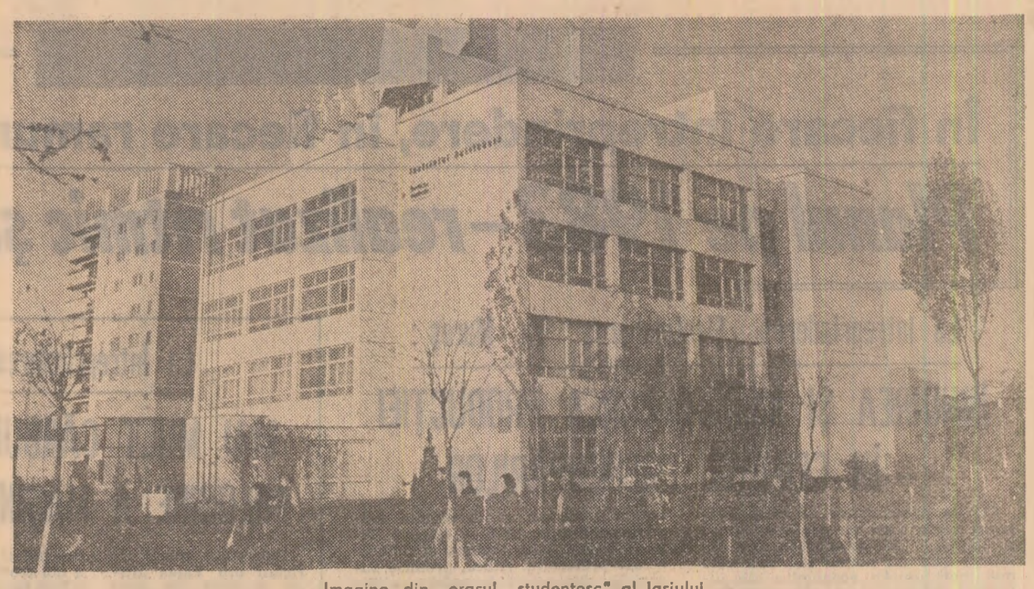

Imagine din „orașul studențesc" al Iașiului

Mesajul actualității sociale în opera literară

— Evident, între conștiința politică și conștiința estetică există o strînsă și indiscutabilă interdependență. Vreți să ne vorbiți despre rolul acestor factori în fertilizarea talentului romancierului, a capacității sale de a comunica contemporanilor săi adevărurile vieții ?

— Și după părerea mea există interdependență între cele două categorii ale conștiinței. În ce măsură sînt ele strînse și indiscutabile ar merita, într-adevăr, o analiză mai aprofundată. Un singur exemplu, foarte cunoscut dealtfel : Ezra Pound. În opera acestui mare și original poet, într-o bună perioadă a vieții sale, politica și esteticul ca expresie a umanismului nu numai că se contrazic, dar se și neagă.

— Exemplele s-ar putea, firește, înmulți și nu-l putem uita pe Balzac, căruia Marx i-a semnalat discrepanța dintre opiniile politice ale „legitimistului" și opera lui literară care depune mărturie asupra realității vremii lui în spiritul adevărului. Interdependența dintre cele două noțiuni este complexă, nu o dată contradictorie. Însă marile opere au reflectat conștiința avansată a epocii lor, în spiritul idealurilor avansate.

— Astăzi este știut și recunoscut atît de creatori, cît și de public că orice act cultural se naște într-un anumit moment al istoriei. Orice operă de artă transpune, direct sau indirect, realitățile evidente sau abia perceptibile ale unui moment dat. De aceea, **pe drept cuvînt, cultura poate fi socotită — și este inevitabil să fie astfel — un instrument de reflectare a epocii în care a apărut** și, totodată, un instrument de cunoaștere, de descifrare a unor sensuri profunde și nu doar de simplă ilustrare a unor evenimente și întîmplări ale vieții. Dealtfel fiecare carte, dacă ne referim la literatură, este produsul spiritual al personalității creatoare — și, ca urmare, corespunde unei viziuni individuale, originale — în esență ea este istoric determinată. Ca manifestare specifică a conștiinței, romanele — mai ales operele de acest gen ale literaturii — nu pot fi sustrase din categoria timpului social, din realitățile și relațiile ce se stabilesc în societate, independent de tematica abordată, de concepțiile estetice, de formele de exprimare artistică, pentru care au optat autorii.

— S-au bucurat de un real succes public o suită de romane social-politice cu un real aport la îmbogățirea literaturii noastre. Ce factori au determinat, după părerea dv., înflorirea acestui gen epic în România de azi ?

— M-aș opri la un singur element, extraliterar, dar de seamă în evoluția, într-adevăr remarcabilă, a romanului. Mă refer la prezența activă a publicului cititor în acest proces, la contribuția sa specifică la crearea unui climat propice acestei dezvoltări. Nu mă gîndesc la starea, de obicei atît de greu de definit, de explicat, pe care o numim : succes. Nu ! Mă gîndesc la acea participare potențată, dinamică, orientată, creatoare, aș spune, cu care publicul s-a implicat în destinul acestor cărți. Receptivitatea cititorilor, afinitatea lor la romanele declarat politice apărute în ultimii ani nu se manifestă doar ca un moment de succes de librărie, și nici nu reflectă instalarea — vai, atît de trecătoare — a modei pentru o anumită lectură. Romanele politice — pe care din lipsă de spațiu nu le enumăr, deși aș face-o cu plăcere — sînt scrise de autori maturi, printre autorii lor se află prieteni buni ai mei, scriitori pe care îi iubesc și îi prețuiesc, revin în discuția cotidiană a cititorilor, formează obiecte de analiză, de dispută, deși, dacă ne luăm după legile succesului obișnuit, ale modei efemere, unele apărute cu ani în urmă trebuiau, în cel mai bun caz, să fie prezente doar în dezbaterile de specialitate. Iată însă că ele au reținut atenția și-și prelungesc ecoul. De ce acest fenomen, această perenitate ? Pentru că prin aceste cărți cititorul are șansa să-și îndeplinească o persistentă dorință : să afle temeiul trăirii la intensități sporite a propriei lumi. El recunoaște acolo mesajul propriei experiențe, ecoul propriilor aspirații aduse în lumină de autor. Cu alte cuvinte, el descoperă în cîmpul expresiei artistice încărcate de adevăr valorile intime ale realității căreia îi aparține. Recunoaște, descoperă, participă cu pasiune la viața operei literare. Scriitorul și-a adjudecat pariul. Prin talent, trudă, consecvență cetățenească și morală — a cîștigat !

— Mulți cititori și, la rîndul lor, și critici literari manifestă un interes deosebit față de tematica de actualitate. V-aș întreba : ce reprezintă după opinia dv. actualitatea în literatură ?

— Actualitatea în literatură, după părerea mea, înseamnă punerea în valoare, într-un spirit larg, deschis, generos, a fundamentului social al categoriilor estetice. În acest context, critica literară are un rost într-adevăr esențial. Ea are menirea, cred eu, să nu îndepărteze teoria artei de practicile vii ale creației, dimpotrivă, să realizeze o cît mai mare apropiere de înțelegerea integrală și ca totalitate a operei de artă, a întrepătrunderii logice a formei „interioare" și „exterioare" a diferitelor planuri, zone, niveluri. Cu alte cuvinte, să-și propună elucidarea universului din totdeauna al creației, să pună în lumină, fără a-i lezа sau ignora complexitatea, procesul de constituire a formei valabile din punct de vedere estetic prin adecvarea la propriul ei conținut, la realitate. Acolo unde consideră că dispozițiile unei creații adevărate, valoroase sînt întrunite — la actualitate.

— În aceeași ordine de idei vă solicit încă un punct de vedere : cum apreciați posibilitățile de afirmare, condițiile politicii materiale care asigură dezvoltarea literaturii naționalităților conlocuitoare ?

— Trăind într-o societate dinamică, într-o realitate în continuă modelare, caracterizată de spiritul umanist, democratic al politicii naționale a Partidului Comunist Român, scriitorul maghiar din țara noastră, legat prin legile continuității și discontinuității de tradițiile istoriei și valorilor sale naționale, angajat — fără echivoc — în munca de înălțare socialistă a patriei, Republica Socialistă România, are un vast cîmp de afirmare creatoare. Atît rezultatele, cît și neîmplinirile — fiind vorba de creație mai ales, neîmplinirile, dilemele, văzute obiectiv, participativ, cu dorința de a le înțelege și a căuta răspuns la ele ! — îi oferă scriitorului teme, situații, idei, destine prin care talentul, angajamentul civic, maturitatea și sensibilitatea sa pot fi puse pe deplin în valoare. Dacă ne gîndim la rolul animator al acelor instituții : reviste, edituri, teatre, mișcarea culturală de masă care mijlocesc comunicarea în limba maternă a scriitorului cu publicul, putem spune că sînt întrunite condițiile unei dezvoltări culturale continue și armonioase, Iată de ce sînt de neînțeles pentru mine afirmațiile — unele avînd la temelie evidenta lipsă de informație, altele fiind voit unilaterale sau chiar răuvoitoare — precum că ar fi îngrădită, s-ar confrunta cu imense greutăți cultura naționalităților din România. Probleme și chiar greutăți apar, într-adevăr, de ce nu am recunoaște, mai ales că se poate întreba : unde, în care colț al lumii, în care stat, oricît de bogat ar fi el, nu apar probleme, uneori incomparabil mai grave, în legătură cu situația și perspectivele de dezvoltare ale culturii ? Dar, și acest lucru este esențial, problemele care se ridică la noi se rezolvă de fiecare dată, desigur pe măsura posibilităților, în mod principial. Sînt convins că ridicarea economico-socială a țării, politica națională a partidului nostru, politica de egalitate deplină, de respect față de limba și trăsăturile specifice ale fiecărei naționalități ; politica de cultivare a unității și frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, a cunoașterii și stimei reciproce, atitudinea fermă față de orice manifestare șovină, naționalistă, combaterea hotărîtă atît a izolaționismului, cît și a exclusivismului național vor garanta și în viitor dezvoltarea, în cadrul culturii unitare a României socialiste, a literaturilor maghiară, germană, sîrbă sau de alte limbi din patria noastră.

Convorbire realizată de
Al. POPESCU

Convorbire cu DOMOKOS Géza

DEMNITATEA CULTURII

(Urmare din pag. I)

miază-zi în miază-noapte. Așa era și România contemporană lui. La fel s-a întîmplat cu Heliade, la fel au gîndit și N. Iorga, și G. Călinescu. Marii intelectuali ai culturii noastre n-au avut conștiința „minorului", n-au trăit sentimente de sfială în fața culturilor zise „mari". Și le-au asumat. Ei au asigurat, în numele culturii române, un normal flux al schimburilor — la aceeași tensiune — cu alte culturi, în care dilema „major-minor" se pulverizа.

Este rolul ce revine azi, în corolar, culturii române socialiste. Partidul, prin istoricul Congres al IX-lea, ne-a redat dreptul plenar la istoria națională, inclusiv la cea a culturii, a pus în fața făuritorilor de artă reperul demnității nu numai în acțiunea politică, dar și în acțiunea culturală.

Dacă marile fluxuri ale culturii trec, firesc, și prin creația noastră contemporană, dacă se dezvoltă, în spiritul rațiunii și progresului, o politică de legături, inclusiv culturale, cu lumea întreagă, este normal ca rezultanta acestora să nu poată face abstracție de aportul nostru. Iată, spre exemplu, o idee pe care nimeni nu o poate ignora: ideea protocronismului. Nu ne privește doar pe noi această idee, îi privește pe toți cei ce au un aport în emiterea ideilor. Ea nu este doar o idee de interes național. Este, desigur, important să subliniem că această idee a cristalizat într-o definire complexă în perimetrul culturii noastre. Și este generoasă, constructivă, dătătoare de demnitate fiecărui popor, ideea că orice cultură poate fi protocronică, ducînd la ultima consecință premisa : toate culturile pot fi protocronice, așa cum toate culturile sînt, deopotrivă, sincronice.

Ideea anticipației este fatal funcțională, ca și ideea fatal funcțională a preluării unei alte idei. În acest spectru, culturile se aliniază egale ca șansă și ca virtualitate. Dar cultura română are și prezent, și trecut imediat, și antichitate. Poate că nu ca alte culturi, dar cu o istorie proprie, extrem de vie, care-i asigură continuitatea și permanența.

Așa stînd lucrurile, ar merita o mai nuanțată analiză poziția de rezervă față de ideea protocronismului în literatura, arta, știința românească. O poziție care nu se poate susține teoretic atîta vreme cît istoria culturii aduce atîtea indubitabile mărturii privind marile inițiative ale multor culturi.

Iar într-un moment în care nume românești fac gloria științei și culturii universale, pătrunzînd în enciclopediile și în academiile străinătății, este mai mult decît necesar, este o datorie să distingem și să punem în valoare contribuțiile românești originale, anticipative în progresul general al culturii.

Desigur, este firesc ca participanții la dezvoltarea culturii române să se întrebe care e locul lor, astăzi, în această cultură ; ce reprezintă pentru ei noțiunile de literatură și națiune, artă și națiune, spiritualitate și națiune, ce înseamnă în prezent raportul națiune-universalitate, în ce măsură noțiunea de universalitate își află reazim în termenii culturilor naționale. Și unde în altă parte se poate afla reazimul universalității, dacă nu pe solul culturii naționale?

Altfel spus, răspunsurile la asemenea întrebări nu pot fi date fără evaluarea lucidă a locului și a rolului culturii române în concertul universal, evaluare care — mai e nevoie s-o spunem? — nu poate fi făcută decît neadmițînd — întrucît ar fi profund dezonorant pentru cărturarul român contemporan — complexul de inferioritate, „blestematul complex de inferioritate", cum îl numea cu exactitate profesorul Edgar Papu.

Cultura română, prin toate valorile ei de ieri și de azi, desfide acest complex. Demnitatea ei se află în creațiile de valoare, originale ce o compun. În statutul său de cultură originală, riguroasă, ci nu de cultură subalternă altor culturi. Numai pornind de la acest adevăr o putem cunoaște și ne putem cunoaște, fixîndu-ne locul exact pe harta spirituală a lumii. Așa cum se proiectează dimensiunile culturii noastre în viziunea științifică, dialectică a partidului asupra locului și misiunii literaturii și artei în viața poporului. Demnitatea culturii române nu este o aspirație, ci un mare adevăr, fundamentat pe marile opere ce o compun. Iar de la demnitatea culturii începe totul. Însuși viitorul ei.

cinema

● **Quo vadis homo sapiens :** FEROVIAR (50 51 40) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20. FLAMURA (85 77 12) — 9 ; 11 ; 13,15 ; 15,30 ; 17,45 ; 20.
● **Năpasta :** COTROCENI (49 48 48) — 15,30 ; 17,45 ; 20. ARTA — 17,15 ; 19,30.
● **Secvențe :** BUZEȘTI (50 43 58) — 15,30 ; 17,30 ; 19,30.
● **Concurs :** COSMOS (27 54 95) — 17,30 ; 19,30.
● **Rămîn cu tine :** FERENTARI (80 49 85) — 15,30 ; 17,30 ; 19,30.
● **Prea tineri pentru riduri :** PACEA (60 30 85) — 15,30 ; 17,30 ; 19,30.
● **Iarna bobocilor :** PROGRESUL (23 94 10) — 16 ; 18 ; 20.
● **Actorul și sălbaticii :** VIITORUL (11 48 03) — 15,30 ; 18,30.
● **Cu mîinile curate :** MUNCA (21 50 97) — 15 ; 17,15 ; 19,30.
● **Retrospectiva filmelor de animație românească** — 9,15 ; 11 ; 12,45 ; 14,15 ; 16. **Favoriții noștri răsfățați** — 17,30 ; 19,30 ; DOINA (16 35 38).
● **Imperiul contraatacă :** BUCUREȘTI (13 61 54) — 9 ; 11,30 ; 14,15 ; 17 ; 19,30. FAVORIT (43 31 70) — 11,15 ; 14 ; 17 ; 19,45. PATRIA (11 86 23) — 9 ; 11,45 ; 14,30 ; 17,15 ; 20.
● **Bani grei :** CENTRAL (14 12 24) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Operațiunea „Anti-tigru" :** TIMPURI NOI (15 61 10) — 9 ; 11 ; 13,15 ; 15,30 ; 17,45 ; 20.
● **Legea Antarctidei :** LUCEAFĂRUL (15 87 67) — 9 ; 11 ; 13,15 ; 15,30 ; 17,45 ; 20.
● **Raidul vărgat :** SCALA (11 03 72) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15.
● **Cavalerii teutoni :** GIULEȘTI (17 55 46) — 11 ; 14,30 ; 18.
● **Tăunul :** POPULAR (35 15 17) — 15 ; 17,15 ; 19,30.
● **Al 41-lea :** CAPITOL (16 29 17) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Teheran '43 :** DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15,30 ; 18,30.
● **Ordin : nu deschideți focul :** FLACĂRA (20 33 40) — 15,30 ; 17,30 ; 19,30.
● **Papillon :** STUDIO (59 53 15) — 10 ; 13 ; 16 ; 19. MODERN (23 71 01) — 9 ; 12 ; 16 ; 19.
● **Anna celor o mie de zile :** GRIVIȚA (17 06 58) — 11,15 ; 14 ; 16,45 ; 19,30.
● **Jandarmul se însoară :** GLORIA (47 46 75) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Războiul stelelor :** VICTORIA (16 28 78) — 9 ; 11,45 ; 14,30 ; 17,15 ; 20. FESTIVAL — 8 ; 11.
● **Zbor mortal :** FESTIVAL (15 63 84) — 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Vrăjitorul din Oz :** CULTURAL (83 50 13) — 9 ; 10,45 ; 12,30 ; 14,15 ; 16,15 ; 18,15 ; 20,15.
● **Amnezia :** EXCELSIOR (65 49 45) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15. TOMIS (21 49 46) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15.
● **Piedone Africanul :** FLOREASCA (33 29 71) — 9 ; 12 ; 16 ; 19.
● **Comedie mută '77 :** UNION (13 49 04) — 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Safari Express :** VOLGA (79 71 26) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Pierdut și regăsit :** LIRA (31 71 71) — 15,30 ; 18 ; 20.
● **Superpoliștiștii :** MIORIȚA (14 27 14) — 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Șeriful din Tennessee :** AURORA (35 04 66) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.
● **Provocarea dragonului :** DACIA (50 35 94) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20.

teatre

● Teatrul Național (14 71 71, sala mică) : **Filumena Marturano** — 10 ; **Comedie de modă veche** — 15 ; **Ploșnița** — 19,30 ; (sala Atelier) : **Ifigenia** — 10,30 ; **Între patru ochi** — 19, (sala mică a Palatului) : **Inocentul** — 15,30 ; 19.
● Opera Română (13 18 57) : **Căsătoria secretă** — 11 ; **Tosca** — 18.
● Teatrul de operetă (14 80 11) : **La calul bălan** — 10,30 ; **Leonard** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 73 46) : **Menajeria de sticlă** — 10 ; **Mobilă și durere** — 15 ; **Gin-Rummy** — 19 ; (sala Grădina Icoanei, 12 44 16) : **Poezia muzicii tinere** — 10 ; 15 ; **Interviu** — 19.
● Teatrul Mic (14 70 81) : **Fluturi, Fluturi** — 10,30 ; **Înaintea pensionării** — 19.
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05) : **Doi pe un balansoar** — 11 ; **Balada cotidiană** — 19,30.
● Teatrul de comedie (16 64 60) : **Concurs de frumusețe** — 10,30 ; 19,30.
● Teatrul „Nottara" (59 31 03, sala Magheru) : **Idioata** — 10 ; **Mizerie și noblețe** — 15 ; **Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă** — 19,30 ; (sala Studio) : **Zig-zag** — 10,30 ; **Sentimente și naftalină** — 19.
● Teatrul evreiesc de stat (20 39 70) : **Diogene cinele** — 11 ; **EX** — 18,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 56 78) : **Belmondo al IIlea** — 11 ; **Vorba lui Tănase** — 19,30 ; (sala Victoria, 50 58 65) : **Funcționarul de la Domenii** — 11 ; (la Palatul Sporturilor și Culturii) : **Frumosul din pădurea zăpăcită** — 18.
● Teatrul Giulești (14 72 34, sala Majestic) : **Anunț la mica publicitate** — 10 ; **Ordinatorul** — 15 ; **Amadeus** — 19,30 ; (sala Giulești) : **Dragostea prințesei** — 10 ; **Șapte martori** — 17.
● Ansamblul „Rapsodia Română" (13 13 00) : **Fata moșului cea harnică** — 10,30 ; 16 ; **Ritmurile tinereții** — 19.
● Teatrul „Ion Vasilescu" (12 27 45) : **Un bărbat și mai multe femei** — 19.
● Teatrul „Ion Creangă" (50 26 55) : **Trei grăsani** — 10,30 ; **Cădere liberă** — 19.
● Teatrul „Țăndărică" (15 23 77) : **Petrică și lupul** — 10 ; 12 ; (la sala Teatrului „Ion Vasilescu") : **Aventurile lui Plum-Plum** — 11.
● Circul București (11 01 20) : **Muppets... la circ** — 10 ; 16 ; 19,30.
● Studioul de teatru al I.A.T.C. (15 72 59) : **Acești n

Carnet COTIDIAN

relatări ale reporterilor și corespondenților „Scînteii"

● A intrat în producție la întreprinderea de textile nețesute „NETEX" din **Bistrița** o nouă linie de fabricare a vatei insonorizante destinate echipării autoturismelor „Oltcit". La realizarea noului produs vor fi folosite și materiale textile recuperabile.

● Știți ce cantitate de energie electrică a produs hidrocentrala **Porțile de Fier I** de la intrarea în funcțiune a primei turbine pînă în prezent ? Peste 68 miliarde kWh ! Adică o cantitate de energie electrică ce depășește de 45 ori întreaga producție a României anului 1938. Totodată, s-a produs suplimentar o cantitate de energie electrică echivalentă cu 6,5 milioane tone lignit.

● La **Bicaz** se înalță o fabrică de paste făinoase. Lucrătorii trustului județean de construcții și montaje s-au angajat să încheie cu trei luni mai devreme lucrările la acest nou obiectiv al industriei alimentare.

● Într-o singură noapte, la **Baia Mare** a căzut o mare cantitate de zăpadă, troienind străzi și incinte. Comandamentul municipal de deszăpezire a acționat cu promptitudine, mobilizînd încă din cursul nopții zeci de mijloace mecanice și numeroși locuitori din cartiere la degajarea rețelei stradale, astfel că în zori s-a dat... cale liberă circulației normale.

● A intrat în funcțiune la **Tulcea** o modernă fabrică de conserve din pește. Ea are o capacitate anuală de 15 000 tone.

● Colectivul întreprinderii de utilaj greu „Progresul" din **Brăila** a realizat un nou tip de excavator, „ST-1 201", cu braț telescopic. Noutatea constă în faptul că acest utilaj poate lucra cu 3 tipuri de cupe de adîncime, în funcție de lungimea brațului care se poate roti în jurul axei sale pe o rază maximă de 10,75 m. El poate excava pînă la o adîncime de peste 8 metri și are o productivitate de 100 mc pe oră.

● Specialiștii de la întreprinderea „Tehnoton" din **Iași** pregătesc în aceste zile lansarea în producție a unei noi combine muzicale, formată din radio, casetofon și picup. Ei ne asigură că va avea înalte calități constructive, estetice și... sonore.

● S-au încheiat lucrările de finisare la 100 de noi apartamente pentru oamenii muncii din județul **Călărași.** Un semn bun pentru constructorii de aici, care s-au angajat ca în acest an să realizeze la timp toate locuințele planificate.

● Debut bun în noul an și în cetatea petrochimiștilor bihoreni — rafinăria „Crișana" din **Suplacu de Barcău.** În primele zile ale anului, aici au fost prelucrate peste prevederi mai bine de 700 tone țiței.

● La uzina de apă din **Reșița** a fost dată în folosință o nouă capacitate care asigură creșterea debitului de prelucrare și distribuire a apei potabile cu 200 de litri pe secundă.

● La **Bacău** s-a dat în folosință prima centrală telefonică de cartier. Echipată cu instalații moderne, de înaltă tehnicitate, fabricate în țară, noua centrală dispune de 10 000 linii telefonice pentru abonații din noile cartiere de locuințe „Cornișa Bistriței", „Republicii", „Cremenea" și „Letea".

● Orașul **Blaj** a fost racordat la sistemul de alimentare cu apă potabilă din riul Sebeș. Pînă acum, la acest sistem au mai fost racordate orașele Alba Iulia și Sebeș. Se lucrează la conducta de aducțiune a apei potabile în orașul Aiud.

● La mina Vermești din bazinul **Comănești** a fost pusă în funcțiune pentru prima oară la minele de pe Valea Trotușului o combină pentru săparea galeriilor. Utilaj complex, de înaltă tehnicitate, combina asigură creșterea de peste 3 ori a vitezei de înaintare în abataj.

● Într-o clădire modernă, situată în piața „8 Mai" din **Slobozia,** s-a deschis „Casa modei", unitate a cooperației meșteșugărești. Noua unitate execută la comandă confecții pentru bărbați și femei, încălțăminte, marochinărie, tricotaje, lenjerie. Tot aici funcționează și un magazin pentru desfacerea produselor unicat realizate de meșterii de la „Casa modei".

CRONICĂ

Prin Decret prezidențial, tovarășul Gheorghe Airinei a fost numit ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Republica Democrată Sudan.

Încheierea cursului postuniversitar de comerț exterior și cooperare economică internațională

Simbătă dimineața, la Academia „Ștefan Gheorghiu" a avut loc festivitatea de închidere a cursului postuniversitar de comerț exterior și cooperare economică internațională cu durata de 1 an — promoția 1982, precum și de deschidere a unei noi serii a cursului. În cuvîntul lor, absolvenții și cursanții promoției 1983 și-au exprimat adînca satisfacție și recunoștință față de conducerea partidului și statului pentru preocuparea permanentă în vederea dezvoltării colaborării economice internaționale, pentru pregătirea de cadre capabile să muncească cu pricepere și dăruire în domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale.

La încheierea festivității, participanții au adresat o telegramă **tovarășului Nicolae Ceaușescu,** secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în care se spune, între altele :

„Ca lucrători în domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale sîntem animați de dorința puternică de a contribui la aplicarea cu fermitate a noului mecanism economico-financiar și valutar, a prevederilor Legii comerțului exterior astfel ca fiecare unitate, fiecare întreprindere de comerț exterior să lucreze pe principiile autoconducerii și autogestiunii, să înfăptuiască neabătut hotărîrile Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

Obiectivele formulate în Raportul prezentat Conferinței Naționale a partidului de către dumneavoastră — model de generalizare teoretică lucidă, în spiritul materialismului dialectic și istoric a profundelor transformări petrecute în țara noastră și pe plan mondial — concluziile și aprecierile cuprinse în raport constituie pentru noi idei și teze de o inestimabilă valoare, care ne orientează să muncim cu toată priceperea și răspunderea pentru a spori substanțial contribuția activității de comerț exterior și cooperare economică internațională la efortul general de dezvoltare și înflorire multilaterală a României.

Ne angajăm să nu precupețim nici un efort, să folosim întreaga noastră capacitate de muncă pentru realizarea sarcinilor aflate în fața comerțului exterior" — se arată în încheierea telegramei.

ȘTIRI SPORTIVE

● Campionatul național feminin de handbal programează astăzi meciurile celei de-a 4-a etape. În Capitală, cu începere de la ora 11, în sala sporturilor de la Floreasca se va disputa jocul dintre echipele Confecția și Chimistul Rm. Vîlcea. Celelalte partide ale etapei : Mureșul Tg. Mureș — Textila Buhuși ; Hidrotehnica Constanța — Terom Iași ; C.S.M. Sibiu — Știința Bacău ; C.S.M. Sf. Gheorghe — Rulmentul Brașov ; A.E.M. Timișoara — Progresul București.

● La Indianapolis se desfășoară campionatele internaționale de înot ale S.U.A. În proba masculină de 800 m liber Jeff Kostoff (S.U.A.) a realizat timpul de 7'44"53/100. Proba feminină de 200 m liber a fost cîștigată de Birgit Meineke (R. D. Germană) în 1'56"35/100. Mary Meagher (S.U.A.) a terminat învingătoare în proba de 100 m fluture cu timpul de 59"43/100. Întrecerile au loc într-un bazin în lungime de 25 m.

● După 27 de etape, în campionatul de hochei pe gheață al Cehoslovaciei pe primul loc în clasament se află echipa Dukla-Jihlava (cu 43 puncte), urmată de Te-Vitkovice (34 p.) și Tesla-Pardubice (29 p.).

● Turneul internațional feminin de volei de la Bremen a programat noi întîlniri : Cuba — R. P. Chineză 3—1 ; S.U.A. — R. F. Germania 3—0 ; Polonia — Franța 3—1.

● Selecționatele masculine de handbal ale Suediei și Poloniei au susținut o nouă întîlnire la Göteborg. Victoria a revenit gazdelor cu scorul de 22—21 (10—12). În prima partidă, echipa poloneză cîștigase cu 24—21.

● În cadrul concursului internațional de schi de la Kligenthal (R. D. Germană) proba feminină de 5 km a fost cîștigată de cehoslovaca Blanka Paulu cu timpul de 20'33"7/100. Pe locurile următoare : Raissa Smetanina (U.R.S.S.) — 20'51"1/100 și Ute Noack (R. D. Germană) — 21'01".

● Turneul internațional feminin de tenis de la Washington a continuat cu desfășurarea sferturilor de finală. Rezultate tehnice : Andrea Jaeger — Joanne Russell 6—7, 6—2, 6—2 ; Mary Lou Piatek — Barbara Potter 6—3, 6—4 ; Sylvia Hanika — Hana Mandlikova 6—7, 7—3, 6—2 ; Martina Navratilova — Helena Sukova 6—2, 6—1.

Tovarășul Gustav Husak împlinește 70 de ani

Mîine, 10 ianuarie, tovarășul Gustav Husak, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Socialiste Cehoslovace, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, împlinește 70 de ani. Cu prilejul acestei aniversări, comuniștii, oamenii muncii din Cehoslovacia cinstesc în persoana tovarășului Gustav Husak pe militantul revoluționar care și-a consacrat întreaga viață cauzei clasei muncitoare, apărării intereselor celor ce muncesc, luptei împotriva exploatării și fascismului, pentru libertatea și unitatea popoarelor ceh și slovac și făurirea noii orînduiri în patria sa, pentru promovarea cauzei progresului, păcii și colaborării internaționale.

Telegrama tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin care se adresează un cald salut tovărășesc și cordiale felicitări tovarășului Gustav Husak, împreună cu urările cele mai sincere de viață îndelungată, multă putere de muncă și noi succese în activitatea de înaltă răspundere consacrată înfloririi și prosperității R.S. Cehoslovace, dezvoltării colaborării dintre partidele și țările noastre, dă expresie caldei aprecieri, sentimentelor de prietenie nutrite de comuniștii din țara noastră, de poporul român față de Partidul Comunist din Cehoslovacia.

În același timp, prin Decret prezidențial i s-a conferit Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I, cu eșarfă, tovarășului Gustav Husak, pentru contribuția deosebită adusă la dezvoltarea colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă, la întărirea prieteniei dintre poporul român și poporul cehoslovac, la promovarea cauzei generale a socialismului, păcii și colaborării internaționale.

Născut la 10 ianuarie 1913, la Bratislava, într-o familie de muncitori, tovarășul Gustav Husak a participat din fragedă tinerețe la lupta revoluționară, activînd de la vîrsta de 16 ani în rîndul Uniunii Tineretului Comunist, iar începînd din 1933 — după ce a devenit student la Facultatea de drept a Universității „Komensky" din orașul natal — ca membru al Partidului Comunist din Cehoslovacia. Pentru activitatea desfășurată în organizațiile de partid clandestine din Slovacia, după 1933 a fost de mai multe ori arestat și întemnițat.

În perioada celui de-al doilea război mondial, în condițiile grele ale ocupației fasciste și dezmembrării republicii, a fost unul din organizatorii luptei patrioților împotriva invadatorilor hitleriști, pentru libertatea și independența țării. În 1943 a jucat un rol hotărîtor în constituirea celui de-al V-lea Comitet Central al Partidului Comunist din Slovacia, care a desfășurat o intensă activitate politică și organizatorică, grupînd în jurul său forțele angajate în lupta antifascistă pentru eliberarea Slovaciei. Începînd din decembrie 1943, tovarășul Gustav Husak acționează și în calitate de membru al Consiliului Național Slovac — numărîndu-se printre autorii Programului de luptă populară armată pentru răsturnarea regimului fascist din Slovacia și restabilirea Republicii Cehoslovace, ca stat democratic, independent și unitar. Pe linia înfăptuirii acestui program, devine unul din conducătorii insurecției naționale slovace de la 29 august 1944, eveniment de însemnătate deosebită, care, creînd primul teritoriu eliberat al țării, a marcat începutul revoluției naționale și democratice, al făuririi orînduirii noi în Cehoslovacia.

Transpunerea în viață a acestor înalte țeluri a devenit posibilă după eliberarea deplină a țării de sub jugul fascist, la acțiunile militare pentru nimicirea forțelor hitleriste o contribuție de seamă aducînd, după cum se știe, armata română, alături de armata sovietică, de partizanii cehi și slovaci.

După eliberare, eveniment crucial în viața țării prietene, tovarășul Gustav Husak, împreună cu alte personalități de seamă ale partidului comunist, își consacră activitatea luptei pentru asigurarea caracterului democratic popular al statului cehoslovac renăscut, pentru transpunerea în viață a principiilor socialiste. Este ales membru al Prezidiului C.C. al P.C. din Slovacia și al Consiliului Național Slovac. Din mai 1946 este membru al Adunării Naționale și exercită funcția de președinte al Corpului de imputerniciți, noul organ guvernamental din Slovacia.

Participă activ, la Bratislava, la evenimentele din februarie 1948, care, prin cucerirea întregii puteri de către clasa muncitoare, au deschis calea construirii efective a socialismului. Ulterior, tovarășul Gustav Husak a îndeplinit importante funcții de partid și de stat, devenind președinte al organului guvernamental din Slovacia. În mai 1949 este ales membru al secretariatului C.C. al P.C. din Slovacia, iar la Congresul al XI-lea

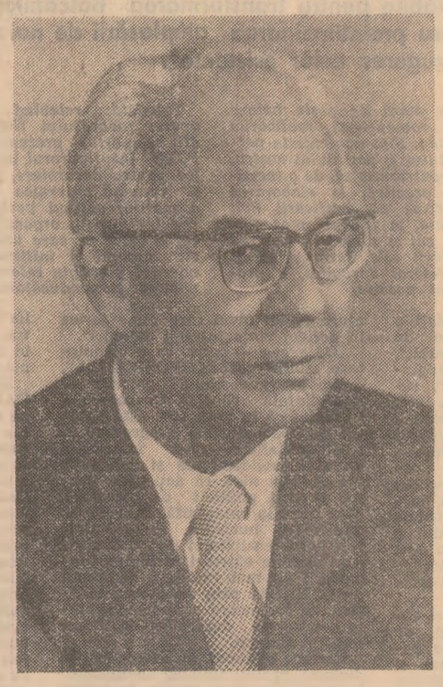

al P.C. din Cehoslovacia — membru al C.C. al P.C.C.

În perioada 1951—1960, ca urmare a unor practici ilegale și a unor acuzații false, a fost condamnat în mod abuziv. Ulterior a fost reabilitat, restabilindu-i-se calitatea de membru al partidului. Din 1963 pînă în 1968 a lucrat în cadrul Institutului de drept al Academiei slovace de științe. Devine vicepreședinte al guvernului cehoslovac, în aprilie 1968. Este ales apoi prim-secretar al C.C. al P.C. din Slovacia, membru al C.C. și al Prezidiului C.C. al P.C. din Cehoslovacia.

Odată cu formarea unei noi conduceri a partidului, la Plenara din aprilie 1969 a C.C., tovarășul Gustav Husak este ales prim-secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia. La Congresul al XIV-lea al partidului (mai 1971) — care a elaborat programul dezvoltării multilaterale, în continuare, a societății socialiste cehoslovace — tovarășul Gustav Husak a fost ales în funcția de secretar general al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, funcție în care este reales la Congresele XV (aprilie 1976) și XVI (aprilie 1981).

În luna mai 1975, este ales președintele Republicii Socialiste Cehoslovace.

În funcțiile de înaltă răspundere ce i-au fost încredințate, tovarășul Gustav Husak a desfășurat o amplă și rodnică activitate consacrată dezvoltării societății socialiste în patria sa, cauzei generale a socialismului, destinderii și conlucrării între popoare.

Sub conducerea partidului, clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea cehoslovacă au obținut succese de seamă în dezvoltarea economică și socială a țării și depun eforturi susținute pentru transpunerea în viață a prevederilor celui de-al șaptelea plan cincinal privind modernizarea bazei tehnico-materiale a economiei, prin introducerea noilor cuceriri ale științei și tehnicii, ridicarea în continuare a nivelului de trai, perfecționarea întregii activități de edificare a societății socialiste dezvoltate.

Aniversarea de mîine este pentru poporul român un prilej de a-și exprima satisfacția pentru dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre partidele și țările noastre. Ele duc mai departe tradiția conlucrării îndelungate dintre popoarele noastre, dintre forțele lor democratice, revoluționare, în lupta împotriva asupririi, pentru independență națională, libertate și progres, pentru o viață mai bună.

Dobîndind un conținut calitativ superior în anii făuririi noii orînduiri, legăturile noastre rodnice s-au dezvoltat în toate domeniile activității sociale, în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală, al Declarațiilor comune din 1977 și 1981, semnate la nivelul cel mai înalt la București și, respectiv, la Praga, documente care au consacrat ca temelie a raporturilor reciproce principiile socialismului științific, ale respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalității și intrajutorării tovărășești.

Așa cum este știut, în extinderea și amplificarea colaborării româno-cehoslovace un rol hotărîtor au raporturile prietenești dintre partidele comuniste ale celor două țări, întîlnirile și convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Gustav Husak. Spre satisfacția reciprocă a țărilor și popoarelor noastre, relațiile româno-cehoslovace se dezvoltă rodnic, în spiritul hotărîrilor și înțelegerilor stabilite cu prilejul vizitei efectuate în 1961 de delegația de partid și de stat a țării noastre, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Cehoslovacia socialistă prietenă. **„Îmi exprim convingerea** — declara cu acel prilej tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU — că vizita făcută, convorbirile purtate împreună și înțelegerile la care am ajuns vor da un nou și puternic impuls bunelor relații de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, în interesul popoarelor țărilor noastre, al cauzei generale a socialismului, colaborării și păcii în lume".** În același sens, adresîndu-se secretarului general al P.C.R., președintelui României, tovarășul **GUSTAV HUSAK** arăta : **„Aș dori să-mi exprim încă o dată satisfacția față de rezultatele vizitei dumneavoastră în Cehoslovacia, care, fără îndoială, vor adînci prietenia cehoslovaco-română și vor contribui la dezvoltarea colaborării frățești în toate domeniile vieții sociale, în avantajul popoarelor ambelor noastre țări, al cauzei comune a socialismului, păcii și progresului în lume".**

Într-adevăr, conlucrarea multilaterală româno-cehoslovacă se îmbogățește continuu, în conformitate cu interesele dezvoltării României și Cehoslovaciei pe calea socialismului și comunismului. Se dezvoltă cooperarea și specializarea în producție, colaborarea în domeniul tehnico-științific, se extind legăturile pe tărîmul învățămîntului, artei, culturii și în alte domenii de activitate.

Pe plan internațional, România și Cehoslovacia își aduc contribuția la lupta pentru soluționarea, în interesul popoarelor, a problemelor vitale ale contemporaneității, pentru înfăptuirea dezarmării și rezolvarea prin mijloace pașnice a diferendelor dintre state, pentru securitate și cooperare în Europa, pentru oprirea agravării situației mondiale și reluarea politicii de destindere și pace.

Cu prilejul aniversării a 70 de ani de la nașterea tovarășului Gustav Husak, comuniștii, întregul nostru popor adresează comuniștilor din Cehoslovacia, poporului cehoslovac calde felicitări și își exprimă încrederea că bunele relații dintre partidele, țările și națiunile noastre se vor dezvolta pe mai departe, în folosul reciproc, al cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

VĂ INFORMĂM DESPRE :

Creații tehnice românești premiate la Salonul mondial al invențiilor de la Bruxelles

Un strălucit succes al inventicii românești care confirmă marele potențial creator al poporului nostru, capacitatea și competența specialiștilor români în cele mai avansate domenii ale științei și tehnicii contemporane : **7 medalii de aur, 3 de vermeil, 3 de argint și marele premiu al juriului și al presei de specialitate** obținute la „Salonul mondial al invențiilor «Eureka»" de la Bruxelles.

Solicităm inginerului Virgiliu Daraban, consilier tehnic la Institutul de consulting-„Romconsult" — instituție care a reprezentat țara noastră la această manifestare — cîteva amănunte privitoare la modul de organizare, participarea și sistemul de premiere la acest concurs desfășurat anual în capitala Belgiei :

„Salonul mondial al invențiilor «Eureka», la care ne referim, a marcat cea de-a 31-a ediție a sa. El este organizat de Asociația inventatorilor din Belgia, împreună cu municipalitatea orașului Bruxelles și, de fiecare dată, sub înaltul patronaj al regelui Baudouin. La recenta ediție au participat 24 de țări — cele mai multe europene puternic dezvoltate economic, cum sînt R. F. Germania, Franța, Italia, Elveția, Olanda, țările scandinave. Țara noastră, cu cele 41 de invenții prezentate, a fost considerată drept unul dintre cei mai serioși competitori, atît ca număr de invenții, dar mai ales în ce privește valoarea și calitatea lor. Dealtfel, ca o recunoaștere a acestui fapt, o medalie de aur specială a fost acordată Romconsult-ului pentru «ansamblul realizărilor industriale românești prezentate». A-ceeași semnificație — «pentru prezență de prim rang» — il are și marele premiu al juriului și al Organizației mondiale a presei periodice acordat anul acesta țării noastre.

În cele opt zile, cît a fost deschis marelui public, Salonul de invenții a fost vizitat de peste 200 000 de persoane — în cea mai mare parte specialiști. În acest timp s-au realizat, totodată, importante tranzacții privind vînzarea și cumpărarea de invenții, fapt ce dovedește încă o dată că inteligența și creativitatea tehnică constituie unele dintre cele mai căutate și rentabile «mărfuri». În acest sens, subliniez că invențiile românești au suscitat un interes deosebit, pentru unele dintre ele realizîndu-se încă de la Bruxelles contracte de achiziționare sau de aplicare în cooperare cu diferite firme din străinătate, pentru altele contractele fiind în curs de perfectare".

Fișa tehnică a cîtorva invenții medaliate cu aur

Din pneuri uzate, cauciuc regenerat. Este una din tehnologiile care au stîrnit cel mai mare interes printre specialiștii care lucrează în vasta industrie a reciclării. Soluția, concepută și elaborată de specialiștii de la Institutul de cercetări pentru cauciuc și mase plastice din București, constă, de fapt, în extragerea din cauciucurile uzate de la autocamioane și tractoare (nereșapabile) a elastomerilor sintetici și utilizarea lor în fabricarea unor noi pneuri. Metoda permite utilizarea cauciucului, astfel regenerat, într-o proporție de pînă la 50 la sută în compoziția noilor pneuri, a căror rezistență este apropiată de rezistența celor care nu folosesc cauciuc regenerat.

În țara noastră tehnologia se aplică cu o deosebită eficiență economică (o economie de 200—250 tone elastomeri, deci implicit economie de petrol) la Întreprinderea de articole tehnice din cauciuc Tîrgu Jiu.

Lanolină din ape uzate. Procedeul pentru obținerea lanolinei din apele de spălare a pielor de ovine cu păr lung, elaborat de inginerul Ion Cocrean, de la Întreprinderea „Vidra" din Orăștie, i-a interesat deopotrivă și pe specialiștii din domeniul chimiei industriale și pe cei din industria pielăriei și încălțămintei sau pe ecologiști. Materia primă din care se fabrică astăzi lanolina, se știe, este uleiul de balenă. Or, prin soluția prezentată de specialistul român, materia primă nu este alta decît... apa rezultată din spălarea pielor cu liină lungă. Mult mai ieftină și mai ales la îndemînă. În plus, tehnologia — simplă și eficientă — permite extragerea acestui produs cu un randament de 95—98 la sută. Rezultatul : apă curată și un beneficiu exprimat în sute sau mii de tone de lanolină, al cărei preț pe piața internațională este de aproximativ cinci ori mai mare decît prețul unei tone de țiței.

Steril... stabilizat. Una din invențiile primite cu mare interes de specialiștii din domeniul protecției mediului înconjurător a fost cea a cercetătorilor de la Institutul de cercetări pentru minereuri și metalurgie neferoasă din Baia Mare, care constă dintr-un procedeu de stabilizare a sterilului din bazinele de decantare. Se știe că acest steril, depozitat în halde imense, este supus în permanență acțiunii vîntului și a altor factori atmosferici. Nori de pulberi silicogene pot fi ridicați și purtați la mari distanțe, infestînd atmosfera cu efecte dintre cele mai nefavorabile asupra sănătății și calității vieții oamenilor.

Demn de remarcat este că, în afara unor performanțe superioare, tehnologia elaborată de specialiștii noștri pentru stabilizarea sterilului este de 3—4 ori mai ieftină față de altele care se aplică în prezent.

Transport în tub. România poate fi inclusă în rîndul țărilor care au abordat, printre primele, tehnologia de transport aerodepresiv conteinerizat în conducte, inițiatorul cercetărilor fiind savantul Henri Coandă. Primul sistem românesc de transport bazat pe propulsie aerodepresivă, protejat prin numeroase brevete pe plan mondial, a fost realizat la Institutul național pentru creație științifică și tehnică — INCREST. El a fost încercat într-un poligon experimental la scară 1:1, în zona Măneciu — Ungureni — Cheia. Un asemenea sistem permite transportarea cu o mare eficiență economică și cu un consum energetic de două ori mai mic față de sistemele clasice a produselor miniere, agricole, industriale sau de balastieră. Conteinere de circa 5 tone circulînd cu viteze de pînă la 60 km pe oră pot asigura o capacitate de transport de ordinul a 60 milioane tone anual. Avantaje : se poate asimila rapid, fără dificultăți tehnice ; se bazează pe tehnologii simple și materiale obișnuite ; este nepoluant ; este independent de condițiile meteoclimatice ; permite dezvoltarea și integrarea optimizată cu un înalt grad de standardizare ; poate fi plasat în subteran sau suprateran, pe terenuri de orice configurație ; poate evita scoaterea terenurilor din circuitul agricol ; permite o exploatare de lungă durată — peste 30 ani.

O premieră mondială. Procedeul și instalația de topire-turnare a metalelor greu fuzibile cu ajutorul unor surse de electroni cu plasmă este, poate, cea mai valoroasă dintre invențiile medaliate la actuala ediție a Salonului mondial al invențiilor de la Bruxelles. Este vorba de un procedeu neutilizat pînă acum nicăieri în lume — originalitate atestată de șase brevete de invenții care îl însoțesc — destinat topirii și turnării unor metale refractare cum sînt cele din titan (un metal foarte reactiv, a cărui turnare necesită temperaturi de peste 1 850 grade) imperios solicitat de industria aviatică, nucleară, chimică etc.

Această invenție este rodul activității unui amplu colectiv pluridisciplinar, cuprinzînd specialiști din Institutul de cercetare științifică, inginerie tehnologică pentru sectoare calde. Institutul de fizica și tehnologia aparatelor de radiații, Facultatea de fizică din București ș.a.

Vlaicu RADU

Libretul de economii cu dobîndă și cîștiguri

Varietatea instrumentelor de economisire puse la dispoziția populației de către Casa de Economii și Consemnațiuni oferă posibilitatea ca fiecare cetățean să aleagă, în vederea economisirii, pe acela care răspunde mai bine dorințelor sale.

Cetățenilor ce doresc să economisească pe un libret care, pe lîngă dobînda anuală, le acordă și șansa să obțină prin trageri la sorți un cîștig, astăzi le prezentăm **libretul de economii cu dobîndă și cîștiguri.**

Avantajul specific al depunerilor pe acest libret constă în faptul că din dobînda anuală de 4,5 la sută, 1 la sută se atribuie sub formă de cîștiguri în obiecte, iar 3,5 la sută se acordă în numerar fiecărui deponator prin înscrierea în libret. Cîștigurile, a căror valoare este cuprinsă între 50 000 și 500 lei, se acordă prin trageri la sorți trimestriale la care participă libretele care au în cursul trimestrului pentru care se face tragerea la sorți un sold mediu trimestrial de cel puțin 50 de lei și care nu au fost lichidate în cursul trimestrului respectiv.

Cîștigurile ieșite la sorți se acordă integral libretelor de economii care au un sold mediu trimestrial egal cu cel puțin 10 la sută din valoarea cîștigurilor. Dacă soldul mediu trimestrial este mai mic de 10 la sută din valoarea cîștigului, se acordă un cîștig de 10 ori mai mare decît soldul mediu trimestrial al libretului.

De reținut că emiterea, depunerile ulterioare și restituirile la libretele de economii cu dobîndă și cîștiguri se pot efectua la oricare unitate proprie C.E.C. sau mandatară.

vremea

Timpul probabil pentru intervalul 9 ianuarie, ora 20 — 12 ianuarie, ora 20. În țară : Vreme în general caldă la început, apoi în răcire ușoară, mai ales în nordul țării. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea precipitații slabe, mai ales sub formă de ploaie și burniță la început, apoi și sub formă de lapoviță și ninsoare. Vîntul va sufla moderat, cu intensificări la munte. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între minus 1 și plus 9 grade, iar cele minime între minus 6 și plus 4 grade, mai coborîte în depresiunile intramontane. Ceață slabă dimineața și seara. **În București :** Vreme în general caldă la început, apoi în răcire ușoară. Cerul va fi temporar noros, favorabil ploii slabe. Vînt moderat. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între 3 și 5 grade, iar cele minime între minus 1 și plus 1 grad. (**Margareta Struțu,** meteorolog de serviciu).

tv

PROGRAMUL 1

8,00 Consultații pentru elevii cursurilor serale
8,30 Almanahul familiei
9,00 De strajă patriei
9,30 Bucuriile muzicii
10,00 Viața satului. Înfăptuim hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, măsurile stabilite de Plenara lărgită a Consiliului Național al Agriculturii. ● Săptămîna agricolă în imagini. ● Acțiuni ferme, măsuri energice pentru pregătirea în cele mai bune condiții a campaniei agricole de primăvară. ● Satul poate să consume numai în măsura în care produce ! ● Film artistic în serial : „Toamna bobocilor". Producție a Casei de filme unu. Cu : Marin Moraru, Draga Olteanu-Matei, Dumitru Furdui, Maria Ploae, Emil Hossu, Sebastian Papaiani. Regia Mircea Moldovan. Scenariul Petre Sălcudeanu. Partea I. ● Program muzical.
11,45 Lumea copiilor
13,00 Album duminical ● Telex ; umor ; muzică ușoară, populară ; desene animate ; reportaje ; informații cultural-artistice ; emisiunea-concurs „Floarea din grădină" ; Telesport. Anul sportiv 1982 (IV)
18,40 Micul ecran pentru cei mici
19,00 Telejurnal
19,20 Călătorie prin țara mea. Pe magistrala E 20 (I)
19,40 „Cîntarea României". De pe marea scenă a țării pe micul ecran. Județul Buzău
20,25 Telecinemateca. Ciclul : Mari actori. „Sunetul muzicii". Cu : Julie Andrews, Cristopher Plummer, Eleanor Parker. Regia : Robert Wise. Partea I
21,45 Intîlnire cu opera, opereta și baletul
22,20 Telejurnal
22,30 Închiderea programului

PROGRAMUL 2

13,00 Concert de prînz
14,05 Carnet cultural
14,50 Teatru TV : „Podul" de Toma Michinici
15,50 Clubul tineretului
16,35 Desene animate
17,00 Serata muzicală TV. Pianiștii contemporaneității (IV)
19,00 Telejurnal
19,20 Telerama
19,50 Concert popular duminical
21,30 Din cartea naturii
21,55 Romanțe
22,20 Telejurnal
22,30 Închiderea programului

LUNI 10 IANUARIE

PROGRAMUL 1

15,00 Telex
15,05 Emisiune în limba maghiară
17,50 1001 de seri
18,00 Închiderea programului
20,00 Telejurnal
20,20 Orizont tehnico-științific
20,45 Tezaur folcloric
21,15 Roman-foileton : Docherii. (Episodul 7)
21,45 Studioul muzicii ușoare
22,00 Telejurnal

PROGRAMUL 2

15,00 Telex
15,05 Cenacluri ale tineretului
15,30 Muzică de cameră
16,00 La început de săptămînă
18,00 Închiderea programului
20,00 Telejurnal
20,20 Moștenire pentru viitor
20,55 Meridianele cînteculuI
21,25 Tineri balerini ai operei bucureștene
22,00 Telejurnal

DE PRETUTINDENI

● **„MESAGER" DIN COSMOS.** Un meteorit descoperit recent în Australia a constituit un mister pentru savanți pînă în momentul cînd specialiștii americani care l-au studiat au emis ipoteza că mesagerul venit din Cosmos este, de fapt, un „martian". El s-a desprins din „planeta roșie" în timpul unei gigantice explozii provocate de căderea pe Marte a unui meteorit uriaș, care a proiectat în spațiul cosmic numeroase „aschii planetare". După cum consideră savanții, „martianul" a vagabondat printre planetele sistemului solar un miliard două sute milioane ani pînă să fie atras de Pămînt.

● **NOUL PALAT AL FESTIVALULUI DE LA CANNES.** Cea de-a 36-a ediție a Festivalului cinematografic de la Cannes, care va avea loc la primăvară, se va desfășura într-un nou și impunător palat inaugurat recent de către primarul acestui oraș. Moderna construcție, a cărei fațadă este orientată spre Marea Mediterană, ocupă o suprafață utilă de 60 000 de metri pătrați, din care 50 000 revin palatului propriu-zis, iar restul unui cazinou. Ea dispune, între altele, de un mare auditoriu cu 2 400 de locuri și o scenă de 600 metri pătrați, de un teatru cu o mie de locuri și de un imens hol pentru expoziții.

● **AVIZ FUMĂTORILOR !** Faptul că fumătorii sînt mult mai afectați de cancerul pulmonar decît nefumătorii a fost stabilit de mult, dar nu era explicat. Revista „New England Journal of Medicine" face acum cunoscută explicația unui grup de cercetători americani din Massachusetts. După părerea acestor medici, cei mai predispuși la cancer sînt fumătorii care au suferit în prealabil de bronșită cronică. Această afecțiune, spun ei, suscită o reacție de apărare și ca atare producerea de anticorpi, mai precis de globule albe, fagocite, care distrug bacteriile, transformînd oxigenul în compuși toxici. Tocmai acești compuși toxici pot, într-o anumită perioadă, să deterioreze celulele materialului genetic și astfel să provoace cancerul pulmonar.

● **INVAZIE DE PĂSĂRI.** Cîteva milioane de păsări aflate în drum spre zona mediteraneană au poposit pe neașteptate în orașul vest-german Stuttgart și în împrejurimi, atrase probabil de clima excepțional de blîndă ce s-a înregistrat aici odată cu venirea noului an. Prezența păsărilor în număr atît de mare pe acoperișurile caselor, pe străzi și în parcuri oferă un spectacol inedit, de unde însă nu lipsesc inconvenientele : locuitorii au de suportat un asurzitor și continuu concert păsăresc și, mai ales, trebuie să găsească soluții pentru înlăturarea imenselor cantități de dejecții acumulate la fiecare pas. În afara copiilor, singurii care jubilează sînt, evident, ornitologii, cărora evenimentul le oferă un excelent prilej de studiu.

● **MEDALIE BINEMERITATĂ.** Colecția de medalii de aur a faimosului fotbalist brazilian Pele s-a îmbogățit cu încă una — „pentru participare activă la campania de luptă împotriva analfabetismului", inițiată de Ministerul Învățămîntului și Culturii al Braziliei. Deși Pele, personal, n-a învățat pe nimeni să scrie și să citească, el merită pe deplin această medalie. De ce ? Pentru că el a scris, după cum se știe, cartea „Eu — Pele", care s-a bucurat de o asemenea extraordinară popularitate în rîndul brazilienilor încît, pentru a o putea citi, numeroși analfabeți, pasionați ai fotbalului, au pus mîna pe abecedare și s-au apucat să învețe cu sîrguință literele alfabetului !

● **ȚESĂTURI ÎN TOATE CULORILE CURCUBEULUI.** La uzinele chimice Zavoljski, din regiunea Ivanovo, (U.R.S.S.) s-a obținut un nou preparat care permite lărgirea gamei coloristice a țesăturilor. Particularitatea acestor noi coloranți constă în faptul că pe țesătură nu ajung pigmenții, ci semiproduse chimice care, în reacție cu fibrele textile, formează compuși viu colorați, asupra cărora nici soarele, nici detergenții nu au efect decolorant.

● **O INSULĂ CARE „CREȘTE".** Honshu, principala insulă a arhipelagului japonez, nu numai că nu se scufundă, cum se afirmase la un moment dat, ci, dimpotrivă, se ridică, lent, dar permanent, deasupra apelor Oceanului Pacific. La această concluzie a ajuns o echipă de savanți japonezi după ce a cercetat amănunțit fundul oceanului de-a lungul țărmului insulei. După părerea cercetătorilor, în perspectivă este posibilă chiar apariția, alături de Honshu, a altor părți de uscat.

Scînteia **VIAȚA INTERNAȚIONALĂ** Scînteia

„Președintele Nicolae Ceaușescu adresează un însuflețitor îndemn la lupta unită a popoarelor pentru dezarmare, pentru pace și colaborare internațională"

● **„Activitatea neobosită a președintelui Nicolae Ceaușescu a condus România pe calea unei dezvoltări multilaterale".**

● **„România acționează cu fermitate pentru democratizarea relațiilor internaționale și respectarea dreptului fiecărui popor de a-și făuri propriile destine".**

● **„Eforturi neslăbite pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, pentru preîntîmpinarea amplasării de noi rachete în Europa, pentru înlăturarea și distrugerea celor existente".**

Mijloacele de informare în masă de peste hotare reflectă pe larg actualitatea românească, realizările remarcabile ale poporului român. Sînt evidențiate personalitatea conducătorului statului și partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, contribuția sa, de o inestimabilă valoare teoretică și practică, la elaborarea și realizarea măreților obiective ale edificării noii orînduiri pe pămîntul românesc, la fundamentarea și promovarea celor mai viabile căi și soluții în vederea propășirii României, a înaintării sale, ferm și sigur, pe calea socialismului multilateral dezvoltat, a progresului și bunăstării națiunii noastre.

Totodată, relevînd înaltul mesaj umanist al operei tovarășului Nicolae Ceaușescu, presa citează din Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. însuflețitorul îndemn la lupta unită a popoarelor pentru dezarmare, pace, colaborare internațională, și reflectă puternica rezonanță în conștiința lumii a marilor acțiuni pentru pace și dezarmare ale poporului nostru, organizate la inițiativa și sub conducerea celui pe care umanitatea îl numește „omul păcii", acțiuni și inițiative ce confirmă, încă o dată, imensul prestigiu internațional de care se bucură țara noastră și conducătorul său iubit.

În editorialul intitulat „Relațiile irakiano-române — un model de prietenie închinată progresului", cotidianul irakian de limbă engleză „BAGHDAD OBSERVER", reliefînd că în perioada de după 1965, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost ales la conducerea Partidului Comunist Român și cînd România a devenit republică socialistă, „poporul român a înregistrat succese istorice", relevă : „Activitatea neobosită a președintelui Nicolae Ceaușescu consacrată poporului a însemnat pentru România un salt de la stadiul de subdezvoltare la stadiul de dezvoltare multilaterală".

„Exprimînd voința de pace și colaborare a poporului român, de edificare a unei lumi în care popoarele să poată trăi în pace și prosperitate, România participă activ la viața internațională și în toate forurile internaționale, militînd pentru găsirea unor soluții echilibrate și durabile tuturor marilor probleme ale lumii contemporane. România consideră că este esențial ca toate statele lumii, mari sau mici, nucleare sau nenucleare, dezvoltate sau în curs de dezvoltare, să participe în condiții de deplină egalitate la rezolvarea problemelor de interes general" — arată „Baghdad Observer".

„După aprecierea României și a președintelui Nicolae Ceaușescu, această participare este cu atît mai necesară cu cît o multitudine de probleme nerezolvate s-au acumulat în viața internațională, o tensiune extremă s-a creat în aceste condiții în multe zone ale lumii, unde au loc conflicte armate, se manifestă politica imperialistă de dominație, reîmpărțire a sferelor de influență, de violare a dreptului sacru al națiunilor la libertate și suveranitate, continuă într-un ritm fără precedent cursa înarmărilor, în special a înarmărilor nucleare, sporește pericolul unui război nuclear, se agravează criza economică mondială, se adîncește prăpastia dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare".

Ziarul „NODON SINMUN", organ al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, a publicat un articol redacțional în care sînt evidențiate realizările poporului român în construcția noii societăți, îndeosebi după anul 1965, apreciat ca fiind „o piatră de hotar în istoria poporului român". Cotidianul reliefează „eforturile României, țară socialistă, pe deplin suverană, din Europa, pentru întărirea colaborării și solidarității dintre forțele revoluționare din întreaga lume". Se subliniază rolul și importanța întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Kim Ir Sen pentru dezvoltarea pe o treaptă superioară a relațiilor româno-coreene.

„Românii au întîmpinat sfîrșitul acestui an sub semnul unor mari evenimente politice : Conferința Națională a Partidului Comunist Român și sărbătorirea a trei decenii și jumătate de la proclamarea Republicii. Ambele evenimente au fost folosite pentru a analiza drumul parcurs, dar și pentru a se prezenta sarcinile viitoare" — scrie revista iugoslavă „NIN".

Succesele sînt incontestabile. În trei decenii și jumătate, producția industrială a crescut de 50 de ori, producția agricolă de trei ori și jumătate, venitul național de 15 ori. Însă — adaugă revista — așa cum spune președintele Nicolae Ceaușescu, „în condițiile grele internaționale, într-o lume zguduită de uragane, trebuie să navigăm foarte atent pentru a asigura înaintarea patriei către culmile orînduirii comuniste".

În domeniul politicii externe — relevă revista — președintele Nicolae Ceaușescu a chemat cele două blocuri militare la reducerea cheltuielilor de înarmare cu 20 la sută și s-a pronunțat din nou pentru dizolvarea lor. România — arată revista — a înghețat cheltuielile sale militare la nivelul anului trecut pînă în anul 1985. Președintele României este împotriva prezenței rachetelor în Europa, se pronunță pentru transformarea Balcanilor într-o zonă denuclearizată, pentru realizarea unei întîlniri la nivel înalt a țărilor balcanice — arată revista iugoslavă.

Ziarul „TRYBUNA LUDU", organ al C.C. al P.M.U.P., scrie : „Președintele României, Nicolae Ceaușescu, a declarat în Mesajul de Anul Nou că România încheie anul 1982 cu noi și importante realizări în domeniul dezvoltării economice și sociale. În condițiile grele determinate de intensificarea crizei economice mondiale și de unele neajunsuri din diferite domenii, s-au obținut rezultate pozitive în producția agricolă.

Anul care a trecut a adus noi conflicte militare și intensificarea cursei înarmărilor. Înarmările au ajuns la un nivel care pune serios în pericol viața întregii omeniri".

„De aceea — scrie, ca o completare, ziarul „RZECZPOSPOLITA", organ al guvernului polonez — președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat că în anul 1983 este necesar ca toate forțele progresiste și antiimperialiste să-și întărească unitatea, solidaritatea și conlucrarea și, mai ales, să acționeze pentru oprirea politicii de înarmare, care duce la catastrofă. În vederea dezarmării nucleare, președintele României a subliniat necesitatea de a se depune eforturi în direcția încheierii cît mai rapide a reuniunii de la Madrid prin adoptarea hotărîrii de convocare a unei conferințe consacrate dezarmării și încrederii în Europa.

Trebuie acționat, de asemenea, în direcția preîntîmpinării amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune și trecerii la înlăturarea și distrugerea rachetelor care au fost deja instalate".

La rîndul său, ziarul „DZIENNIK LUDOWY", organ al Partidului Țărănesc Unit din Polonia, subliniază că „obiectivele perioadei următoare privesc trecerea la o nouă etapă de dezvoltare, creșterea ritmului producției industriale comparativ cu primii doi ani ai cincinalului, sporirea producției agricole și animaliere, precum și ridicarea nivelului de trai material și spiritual al națiunii".

Periodicul de limbă engleză „THE SUNDAY TIMES" din Sri Lanka publică, sub titlul „România — totul pentru om", un amplu articol, însoțit de fotografii, în care, evidențiind „rolul jucat în viața țării și pe arena internațională de președintele Nicolae Ceaușescu", relevă : „Întreaga concepție despre lume și viață a șefului statului român implică unul dintre cele mai impresionante programe de luptă pentru fericirea omului, program ce se realizează cu succes în România". „Dezvoltarea continuă a economiei naționale a permis României să se transforme, într-o perioadă istorică relativ scurtă, dintr-o țară nedezvoltată, cu un venit de numai 100 de dolari pe locuitor, într-o țară în curs de dezvoltare, cu o industrie puternică și o agricultură modernă, cu o știință, cultură și educație avansate, care, la jumătatea actualului deceniu, va atinge nivelul statelor cu dezvoltare medie, urmînd să aibă un venit de 2 000 de dolari pe locuitor".

O altă publicație din Sri Lanka, ziarul de limbă engleză „DAILY MIRROR", referindu-se la lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, reproduce pasaje din cuvîntarea de încheiere rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în care se arată că „activitatea Partidului Comunist Român în următorii ani se va concentra asupra consolidării împliniri lor socialiste".

Evidențiind, la rîndul său, creșterea impetuoasă a forțelor de producție, industrializarea, dezvoltarea viguroasă a agriculturii, „care au avut drept rezultat creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului român", cotidianul sudanez „AL SAHAFA" subliniază succesele de importanță istorică obținute de țara noastră după anul 1965. „Poporul român, sub conducerea partidului comunist, desfășoară o muncă laborioasă pentru trecerea în viață a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate" — scrie „Al Sahafa".

Spații ample sînt dedicate apoi de ziarul sudanez politicii externe promovate de țara noastră, punîndu-se în evidență faptul că România se pronunță pentru instaurarea unui nou tip de relații între state, bazat pe respectarea principiilor fundamentale ale dreptului internațional. După ce menționează dezvoltarea relațiilor cu toate statele socialiste și cu țările capitaliste, articolul insistă asupra extinderii relațiilor României cu țările în curs de dezvoltare, care se constituie ca „una din orientările de bază ale politicii externe românești". Este redată pe larg poziția țării noastre privind modalitatea de soluționare a conflictului din Orientul Mijlociu. Se subliniază că „România se manifestă deosebit de activ în lupta pentru încetarea cursei înarmărilor", precum și faptul că țara noastră se situează în primele rînduri în lupta pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

Ziarul zimbabwean „THE SUNDAY MAIL" a publicat un articol, pe șase coloane, sub titlul „România face bilanțul a 35 de ani de succese", în care reliefează momente semnificative din istoria politică a țării noastre, subliniind rolul conducător al Partidului Comunist Român în înfăptuirea transformărilor revoluționare ale României. Este prezentată, pe larg, contribuția României, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale contemporane. Articolul evidențiază prestigiul de care se bucură în lumea întreagă președintele României „pentru activitatea pe care o desfășoară în favoarea păcii, pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru oprirea cursei înarmărilor".

Sub titlul „România sărbătorește cea de-a 35-a aniversare a proclamării Republicii", ziarul cubanez „GRANMA" inserează un amplu articol în care prezintă succesele înregistrate de țara noastră în anii construcției socialismului sub conducerea Partidului Comunist Român. Sînt evocate relațiile de prietenie dintre România și Cuba, colaborarea dintre cele două țări pe multiple planuri, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii în întreaga lume.

O serie de publicații de peste hotare tratează probleme privind dezvoltarea, în următoarea perioadă, a României socialiste. Astfel, informînd despre cifrele de plan pe 1983 în România, săptămînalul sovietic „EKONOMICESKAIA GAZETA" relevă : „Sporul planificat al producției industriale va fi asigurat în special prin creșterea productivității muncii. În scopul realizării indicatorilor stabiliți se subliniază necesitatea respectării stricte a ritmicității producției și aprovizionării tehnico-materiale, creșterii gradului de exploatare a utilajelor instalate și a întăririi disciplinei în muncă.

Se va dezvolta în continuare baza de combustibili și materii prime.

Se va acorda o mare atenție dezvoltării agriculturii. Întărirea bazei sale tehnico-materiale, extinderea suprafețelor însămînțate și perfecționarea organizării muncii vor permite, după cum se estimează, creșterea producției de cereale la 25,3 milioane tone".

„Se va activiza participarea României la diviziunea internațională a muncii. Volumul comerțului exterior va crește cu 13,5 la sută. Principala sarcină în domeniul relațiilor economice externe o constituie asigurarea unui ritm superior de dezvoltare a exportului și reducerea importului. Un rol tot mai însemnat va fi jucat de colaborarea în producție".

Sub titlul „Ceaușescu avertizează asupra pericolului războiului", ziarul argentinian „CLARIN" redă pasaje din Mesajul de Anul Nou al tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Cotidianul mexican „EL SOL" dedică un amplu articol politicii interne și externe a țării noastre, relevînd, între altele : „Proclamarea Republicii a constituit un eveniment de o deosebită importanță pentru evoluția țării pe calea nouă de înflorire a vieții politice, economice, sociale și culturale. La această aniversare, România realizează o producție industrială de 50 de ori mai mare decît în anii anteriori celui de-al doilea război mondial. Promovînd în mod consecvent o politică activă de prietenie și cooperare cu toate statele lumii, politică ce corespunde cauzei generale a păcii, România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu și-au cîștigat un binemeritat prestigiu internațional pe toate meridianele lumii".

Articolul se referă, apoi, pe larg, la unele aspecte ale politicii externe de pace și colaborare internațională a României, „care se bucură de sprijinul deplin al poporului român".

Cotidianul peruan „EL OBSERVADOR" prezintă, într-o pagină specială, realizările obținute de poporul român în perioada care a trecut de la „abolirea monarhiei și proclamarea Republicii, act revoluționar care a marcat cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și cu celelalte categorii de oameni ai muncii".

Ziarul guvernamental „EL PERUANO" prezintă, la rîndul său, transformările profunde intervenite în societatea românească, arătînd că România se bucură, în prezent, de „un meritat prestigiu internațional pentru politica sa de pace, prietenie și colaborare internațională".

(Agerpres).

Relatări și comentarii în presa de peste hotare despre realizările poporului nostru și politica externă a României socialiste

Secțiunea de politică externă a Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R. difuzată ca document oficial al O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE 8 (Agerpres). — La New York a fost difuzată ca document oficial al Organizației Națiunilor Unite partea din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la Conferința Națională a P.C.R., cu privire la activitatea internațională a partidului și statului nostru, la obiectivele și orientările politicii externe a României. Documentul a fost publicat în legătură cu problemele dezarmării generale și complete, reducerii bugetelor militare, aplicării Declarației O.N.U. asupra întăririi securității internaționale, reglementării pașnice a diferendelor dintre state, dezvoltării și cooperării economice internaționale, situației din Orientul Mijlociu, aflate pe ordinea de zi a Adunării Generale a O.N.U.

Se extind luările de poziții împotriva cursei înarmărilor

WASHINGTON. — **„I-am arătat președintelui Reagan că un număr crescînd de locuitori din țara mea, alături de toate națiunile, sînt tot mai preocupați de cursa înarmărilor nucleare și de posibilitatea izbucnirii unei catastrofe nucleare".** Această declarație a fost făcută de Hans-Jochen Vogel, candidat la funcția de cancelar al R.F.G. din partea Partidului Social-Democrat, după întrevederea pe care a avut-o la Washington cu președintele S.U.A., în cadrul căreia, pe lîngă probleme ale relațiilor dintre cele două țări, au fost discutate și unele aspecte actuale ale vieții internaționale, în special cele privind cursa înarmărilor.

LONDRA. — Partidul Social Democrat din Marea Britanie s-a pronunțat pentru înghețarea armamentelor nucleare în lume — ca un prim pas spre trecerea efectivă la măsuri de dezarmare — și împotriva staționării de rachete americane de croazieră pe teritoriul britanic. După cum transmite agenția Reuter, într-o declarație adoptată de P.S.D. se subliniază că o decizie finală privind instalarea rachetelor de croazieră trebuie să fie luată de parlament și nu de guvern singur. Totodată, în declarație se relevă că, în cazul în care ar deveni partid de guvernămînt, P.S.D. ar îngheța arsenalele nucleare britanice și ar anula programul de dotare cu rachete americane „Trident".

PARIS. — La Paris a fost difuzat un apel semnat de 24 de reputați juriști din diferite orașe ale Franței în care se subliniază că „irațională cursă a înarmărilor, acumularea de arme de exterminare în masă și proliferarea sistemelor pentru lansarea unor asemenea arme constituie o sfidare la adresa principiilor Cartei Națiunilor Unite".

Președintele Kim Ir Sen despre perspectivele reunificării pașnice a Coreei

PHENIAN 8 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului japonez „Asahi Shimbun", președintele R.P.D. Coreene, Kim Ir Sen, a declarat că situația din Asia influențează în mare măsură situația mondială în ansamblul său, iar problema asigurării păcii și securității în această regiune este direct legată de cea a eliminării pericolului tot mai mare al unui război mondial, de destinderea internațională. El a apreciat că situația din Peninsula Coreeană este în prezent mai încordată și mai îngrijorătoare decît în celelalte regiuni din Asia. Potrivit agenției A.C.T.C., președintele Kim Ir Sen consideră că pentru a se ajunge la atenuarea tensiunii și eliminarea pericolului de război în Coreea este necesar ca Acordul de armistițiu să fie înlocuit printr-un acord de pace.

Referindu-se la perspectiva reunificării pașnice a Coreei, președintele R.P.D. Coreene a afirmat că este important să se treacă la democratizarea societății sud-coreene, iar în această parte a țării să prevaleze un spirit de suveranitate. „Reunificarea va avea loc în mod cert — a declarat el — întrucît întreaga națiune coreeană dorește aceasta cu ardoare și toți coreenii — din Nord, din Sud și din străinătate — militează cu dîrzenie pentru realizarea ei, iar popoarele progresiste din lumea întreagă îl sprijină în mod activ pentru înfăptuirea acestui deziderat".

Activitate politico-diplomatică privind situația din Orientul Mijlociu

BEIRUT 8 (Agerpres). — Libanul a informat pe Brian Urquhart, adjunctul secretarului general al O.N.U., care a făcut o vizită la Beirut, că dorește reînnoirea mandatului Forței Interimare a Națiunilor Unite în Liban (U.N.I.F.I.L.) și extinderea zonei de operațiuni, relatează agenția France Presse, citînd surse autorizate libaneze. Această poziție a fost comunicată lui Urquhart în cursul unei întîlniri cu președintele Libanului, Amin Gemayel, la care a luat parte șeful U.N.I.F.I.L, generalul William Callaghan. La sfîrșitul întrevederii, Urquhart a afirmat că președintele libanez și-a expus părerea în legătură cu mijloacele de care trebuie să dispună U.N.I.F.I.L. pentru a ajuta guvernul să-și restabilească autoritatea asupra sudului Libanului.

WASHINGTON 8 (Agerpres). — Președintele Libanului, Amin Gemayel, a solicitat sprijinul președintelui Statelor Unite, Ronald Reagan, pentru accelerarea retragerii forțelor străine din țara sa, informează agențiile internaționale de presă.

Într-o scrisoare, președintele Gemayel, după ce arată că „poporul libanez, care a suferit pierderi incomparabile în vieți omenești și bunuri materiale", trebuie să i se permită să se consacre operei de reconstrucție în deplină libertate, subliniază că „discuțiile privind retragerea trupelor străine se desfășoară cu greutate", fiind nevoie de sprijin pentru accelerarea lor.

DAMASC 8 (Agerpres). — Președintele Siriei, Hafez Al-Assad, a avut simbătă o întrevedere cu primul ministru al Libanului, Shafic Al-Wazzan, care a întreprins o scurtă vizită în Siria. În cadrul convorbirilor au fost examinate probleme ale situației din Orientul Mijlociu și, îndeosebi, din Liban.

BEIRUT 8 (Agerpres). — Orașul Tripoli, din nordul Libanului, a fost din nou, simbătă, scena unor lupte între milițiile rivale libaneze.

De la reluarea luptelor, în urmă cu o săptămînă, 93 de persoane au fost ucise, iar alte 174 au fost rănite la Tripoli, au relevat surse guvernamentale libaneze, citate de agenția U.P.I. Un raport al poliției afirmă că numai valoarea pagubelor suferite de clădiri și de rețelele de aprovizionare cu apă și energie electrică se ridică la 500 milioane lire libaneze (130 milioane dolari).

BEIRUT 8 (Agerpres). — Forțele israeliene invadatoare și-au consolidat pozițiile în regiunea Bekaa, din centrul Libanului, trimițînd pe linia frontului ce le separă de forțele siriene tancuri, baterii de artilerie și camioane cu muniții.

AGENȚIILE DE PRESĂ — *pe scurt*

RATIFICARE. La Beirut a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare a Acordului comercial și de plăți între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Liban, semnat la București, la 6 decembrie 1980. Schimbul instrumentelor de ratificare a fost efectuat de ambasadorul Abdel Rahman Solh, secretar general al Ministerului libanez al Afacerilor Externe, și Florea Chițu, ambasadorul României la Beirut.

PRIMIRE LA SOFIA. Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, l-a primit pe Humphrey Mulemba, secretar general al Partidului Unit al Independenței din Zambia, care se află într-o vizită în capitala bulgară. S-a procedat la un schimb de păreri în probleme privind dezvoltarea în continuare a relațiilor de colaborare dintre Bulgaria și Zambia. Au fost, de asemenea, examinate o serie de aspecte ale vieții politice internaționale, acordîndu-se o atenție deosebită problemelor africane și luptei de eliberare națională și socială a popoarelor din Africa australă — informează agenția B.T.A.

ÎNTR-O DECLARAȚIE făcută în cadrul unei conferințe de presă, președintele Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri ale Republicii Cuba, Fidel Castro Ruz, s-a pronunțat pentru o soluție politică și instaurarea unui climat de pace în America Centrală, informează agenția Prensa Latina. „O soluție politică — a spus el — ar fi în avantajul întregii lumi, inclusiv în avantajul S.U.A., căci ar contribui la restringerea zonelor de conflict din lume".

ATENTAT NEOFASCIST LA ROMA. Neofasciștii au comis, la Roma, un nou atentat împotriva unui sediu al Partidului Comunist Italian. Ei au aruncat, în noaptea de vineri spre simbătă, două sticle cu exploziv lichid, provocînd un incendiu soldat cu pagube materiale, transmite agenția T.A.S.S.

DEZINTEGRAREA UNUI SATELIT COSMIC. După cum relatează agenția T.A.S.S., satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos 1402", cu instalație energetică nucleară la bord, destinat continuării explorării spațiului cosmic, lansat în Uniunea Sovietică, la 30 august 1982, și-a încetat existența activă. În conformitate cu programul de zbor, la o comandă de pe Pămînt, satelitul a fost separat în cîteva fragmente, în vederea delimitării părții active a reactorului, astfel încît să se asigure arderea sa completă în straturile dense ale atmosferei.

DEVALORIZARE. Guvernul argentinian a anunțat înlocuirea actualei monezi naționale cu un nou peso, la 30 iunie a.c. Valoarea noii monezi reprezintă 10 000 de unități din actualul peso, precizează un decret guvernamental. Devalorizările în serie ale pesoului argentinian, ca și majorarea inflației au făcut ca în ultimii doi ani rata de schimb a monedei naționale față de dolarul S.U.A. să urce de la 2 000 pesos la 49 000.

ÎN ȚĂRILE CAPITALULUI

Ia amploare flagelul șomajului

S.U.A. : Cea mai înaltă rată a șomajului din ultimii 42 de ani

WASHINGTON. — Ministerul Muncii al S.U.A. a anunțat că în luna decembrie numărul șomerilor din această țară a crescut cu alte 100 000 de persoane, rata șomajului ajungînd astfel la 10,8 la sută, cea mai mare din ultimii 42 de ani. Acest procent fusese anunțat încă din luna noiembrie, dar, după o serie de revizuiri tehnice anuale, el a fost redus la 10,7 la sută.

Agenția Reuter precizează că din iulie 1981, cînd reculul economiei americane a fost mai evident, numărul șomerilor a crescut cu 4,2 milioane persoane, ceea ce echivalează cu un spor de peste 50 la sută.

R.F.G. : Numărul persoanelor în căutare de lucru se apropie de 2,5 milioane

BONN. — Numărul șomerilor a crescut luna trecută în R.F. Germania, atingînd cifra record de 2 223 400 persoane, a anunțat Oficiul muncii din Nürenberg. Creșterea numărului șomerilor, care reprezintă 9,1 la sută din populația activă salariată vest-germană, față de 8,4 la sută în noiembrie și 7,3 la sută în decembrie 1981, se accelerează, menționează oficiul. În noiembrie, creșterea șomajului a fost de 6 la sută față de 5,5 la sută în octombrie și 1 la sută în septembrie.

Acest rezultat-record din istoria R.F.G. pentru o lună — decembrie — confirmă previziunile ministrului federal al economiei, Otto Lambsdorff. Într-un interviu publicat recent, el aprecia că cifra de 2,5 milioane de șomeri va fi atinsă la sfîrșitul lui februarie 1983, luna în mod tradițional cea mai nefavorabilă pentru piața muncii din R.F.G.

CANADA : Crește procentul populației „de prisos"

OTTAWA. — În luna decembrie 1982, numărul șomerilor canadieni a sporit cu 56 000. În total, la finele anului trecut, în Canada erau înregistrați oficial 1 494 000 șomeri, ceea ce reprezintă 12,8 la sută din populația activă a țării. Potrivit relatărilor presei canadiene, în perioada decembrie 1981 — decembrie 1982 șomajul a crescut în Canada cu 51,4 la sută.

SUEDIA : Situație grea pentru tot mai mulți salariați

STOCKHOLM. — O situație deosebit de grea în domeniul ocupării forței de muncă s-a creat în capitala Suediei — Stockholm. După cum relatează Biroul Telegrafic Suedez, în zona Marelui Stockholm și în provincia din jurul capitalei există în prezent 16 000 de șomeri, ceea ce reprezintă aproape 12 la sută din totalul șomerilor suedezi. La Stockholm, șomajul a atins un nivel-record pentru ultimii 30 de ani.

AUSTRIA : Se imputănează mereu locurile de muncă

VIENA. — Ca urmare a celor 3 025 de falimente — cu nouă la sută mai multe ca în 1981 — numărul locurilor de muncă din Austria s-a redus, în 1982, cu 22 600, informează organizația austriacă „Kreditschutz Verband". Aceeași sursă precizează că, în 1982, pagubele financiare au totalizat circa 14,8 miliarde șilingi. Cel mai afectat sector a fost cel al construcțiilor.

ITALIA : Programul economic guvernamental contestat de sindicate

ROMA 8 (Agerpres). — Federația unitară a celor trei mari centrale sindicale italiene — C.G.I.L., C.I.S.L., U.I.L. — a hotărît convocarea unei reuniuni extraordinare, consacrată „situației care este pe cale să se creeze și consecințelor grave ce ar putea decurge" din criza socială creată în Italia ca urmare a măsurilor preconizate de guvern pentru depășirea dificultăților economice ale țării. Într-un comunicat al centralei sindicale se relevă că, în actualul context politic din țară, „fiecare trebuie să-și asume responsabilitățile ce-i revin".

După cum s-a mai anunțat, în întreaga Italie sute de mii de salariați au participat la greve și demonstrații de protest împotriva măsurilor economice guvernamentale ce vizează depășirea actualelor dificultăți pe seama maselor muncitoare.

Chenar de duminică

Sărbători fericite

Deși a fost, inexplicabil, omis din „Habeas corpus" și din „Magna Charta", unul din drepturile fundamentale ale omului este dreptul la sărbători fericite – decernat cu prilejul epuizării fiecărui calendar.

Dar dacă respectivul drept este universal, formele lui de materializare sînt variate. De pildă, pentru unii, sărbătorile fericite au un caracter gastronomico-gurmand, cu pilafuri, făinoase, tocături, șampanie. Sau... supe.

...Cele cîteva autocamionete aparțin organizației filantropice „Armata salvării". Pleacă seara din piața gării Austerlitz, purtînd cîteva bidoane metalice izoterme. Sînt așteptate în diferite puncte de grupuri de oameni, înșiruiți, fiecare în mînă cu un castron, o strachină, o ceașcă. Astfel săracii Orașului-lumină cu pomii împodobiți cu ghirlande de becuri colorate și-au primit polonicul cu supă caldă. Plus un supliment – o felie de piine. Așa-s pentru unii sărbătorile fericite – au caracter gastronomico-gurmand.

Sărbătorile fericite se pot asocia și cu aspecte vestimentare, cu preocupări pentru eleganță.

...Multă animație pe Broadway, spre intersecția cu str. 42. Mulțime de cinematografe cu arcade îmbrăcate în tuburi de neon, mulțime de magazine cu aparatură muzicală electronică reglată la capacitatea pulmonară maximă a boxelor, mulțime de localuri cu vitrine sclipitoare, iar pe trotuare mulțime de vînzători de pizze. Plus apariții acelea ciudate, insolite.

În mod obișnuit, cerșetorii sînt îmbrăcați zdrențăros, în haine uzate, peticite. Or, anul acesta de sărbători a apărut pe Broadway un tip nou de cerșetori – oameni corect, chiar bine îmbrăcați, cu mîna întinsă după cîțiva „dime" sau sferturi de dolar. Explicația consemnată în presă : „știți, nici nu am haine vechi, pînă de curînd mai aveam slujbă..."

Mulți din cei 12 milioane au avut astfel consolarea unor sărbători totuși fericite. Vestimentar.

...Sărbătorile fericite se asociază și cu micile atenții oferite celor dragi. Anul acesta marile case de bijuterii, ca „Tiffany", „Cartier", au pus în vînzare articole foarte atractive – de la ceasuri din aur alb cu diamante (100 000 de dolari) pînă la o garnitură – destul de drăgută – cu diademă și pandantiv din smaragde, rubine și safire (circa un milion trei sute de mii de dolari). Numele cumpărătorului este secret, să nu-l deoache invidioșii.

...De sărbători, oamenii se bucură, înfiripînd speranțe. Un reportaj France Presse relata că în bisericile vest-germane se auzeau, rostite cu voce tare, două rugăciuni : 1) „ajută-mă, doamne, să găsesc slujbă !" și 2) „ajută-mă, doamne, să-mi păstrez slujba !"

...Pentru unii, sărbătorile sînt fericite prin prilejul de distracții. Ca la Porto Sant'Elpidio, o stațiune italiană unde în seara revelionului cîțiva industriași jucau poker. Unul a avut trei ași, a mai primit unul, a făcut careu de ași, a cerut 10 milioane, 20, 50, 100, apoi, ca să-și zdrobească adversarul, 200 milioane lire. La care oponentul a răspuns – „două sute, plus un miliard!" Și a cîștigat, căci avea o „formație" și mai tare. Petrecînd apoi sărbători fericite.

Așa-s oamenii mari, se joacă – uneori mai zburdalnic decît copiii. Nu-i vorba, desigur, de cei 40 000 de copii ce nu se vor mai juca vreodată, fiindcă au murit de foame la revelion în țările lumii a treia (de fapt, media zilnică a fost constantă tot anul).

În schimb, alții, niște adulți cu epoleți, au primit cadou multe jucării – avioane, rachetuțe, tănculete (în mărime naturală). De 231 miliarde dolari, cît a votat Congresul în ajun de Crăciun.

Dreptul la sărbători fericite e universal ; diferă doar formele de materializare...

N. CORBU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex : 11 226. București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360